Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1998 йил 13 июнь, шанба

Сотувда эркин нархда № 119 (1900)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОЙИШИ

Аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш сифатини ошириш ва аҳоли саломатлигини яхшилаш, соғлом авлодни тарбиялаш, соғлиқни сақлаш тизимини Ватанимиздаги ҳамда халқаро ижобий тажрибаларни ҳисобга олган ҳолда, мамлакатимизда амалга оширилаётган туб иқтисодий ва демократик ўзгаришларга мувофиқ тарзда ташкил этиш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикасида соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш Давлат дастурини ишлаб чиқиш зарур, деб топилсин ҳамда уни амалга ошириш республика ижтимоий тараққиётининг устувор вазифаси, деб белгилансин.

2. Давлат дастурини ишлаб чиқиш учун иловага мувофиқ Республика комиссияси тузилсин.

Комиссия:

соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш Давлат дастури лойиҳасини 1998 йил 1 октябрга қадар ишлаб чиқсин ва кўриб чиқиш учун Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин;

заруратга кўра, мамлакатимиз ва хориждаги юқори малакали мутахассисларни, илмий ва тиббий жамоатчиликнинг етакчи вакилларини жалб этган ҳолда ишчи гуруҳларини тузсин.

3. Давлат дастурини ишлаб чиқишда қуйидагилар назарда тутилсин:

Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш тизимининг аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш сифатини яхшилашга имкон берадиган, соғлиқни сақлашни ташкил этиш, бошқариш ва молиялаштиришни тубдан ўзгартиришни таъминлайдиган Миллий моделини ишлаб чиқиш ва жорий этиш;

тиббиёт ходимларининг самарали меҳнатини рағбатлантириш, уларнинг истеъдоди ва шахсий қобилиятларининг муносиб тақдирланиши ҳамда тегишли ҳақ тўланиши учун зарур шарт-шароит яратиш;

тиббиёт ходимларини тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш сифатини Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастур талабларига мувофиқ равишда таъминлаш, соғлиқни сақлаш соҳасида фундаментал ва амалий тадқиқотларни ривожлантириш;

соғлиқни сақлаш тизимини хусусийлаштириш соҳасидаги давлат сиёсатини нодавлат сектор ва хусусий амалиётни ривожлантиришни ҳисобга олган ҳолда белгилаш, шунингдек, республиканинг ижтимоий-иқтисодий тараққиёти хусусиятларига мос келадиган тиббий суғурта тизимини жорий этиш;

соғлиқни сақлаш тизимини моддий, илмий-техникавий ҳамда ахборот жиҳатидан таъминлашни янги сифат босқичига кўтариш, халқаро ҳамкорликни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, соғлиқни сақлаш ва тиббиёт фани соҳасига хорижий инвестицияларни жалб этиш;

жисмоний тарбия-соғломлаштириш, оммавий спорт ҳаракати ҳамда профилактик соғлиқни сақлашни интеграциялаш.

4. Ушбу фармойишнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ў.Султонов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1998 йил 12 июнь.

ЕТТИ ЙИЛЛИККА — ЕТТИТА УЙ

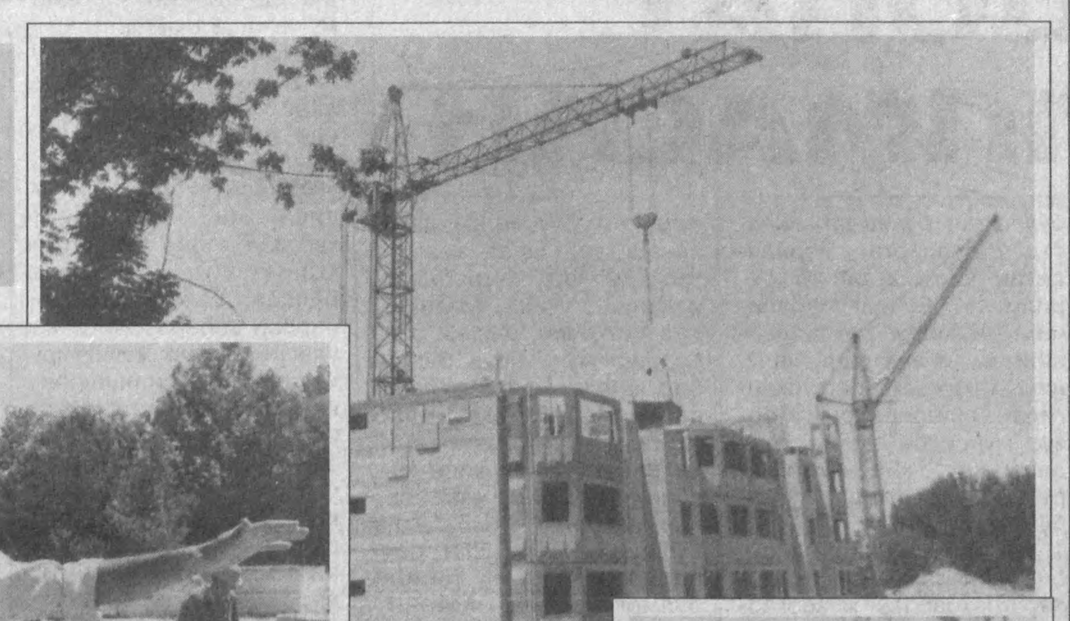

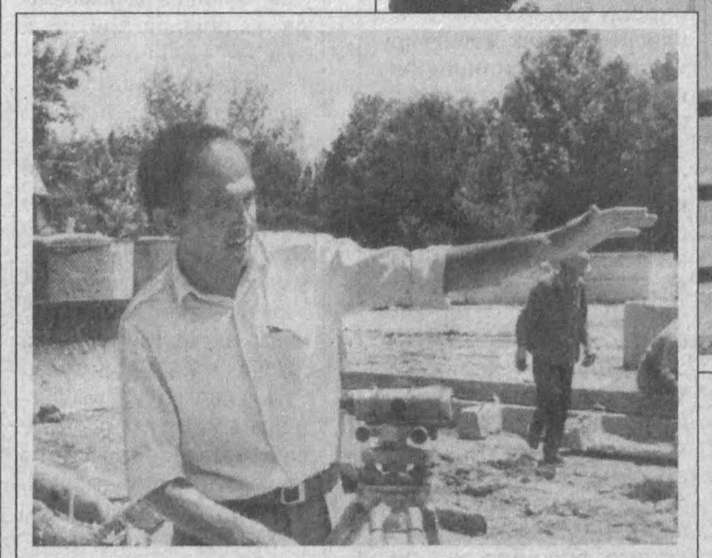

ФОТОРЕПОРТАЖ

Тўйига тўёна билан бориш — азалий удумимиз. «Тошуйжойқурилиш» трести, 2-уй қурилиши комбинати, 60-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари ҳам мустақилликнинг етти йиллиги нишонланадиган кунгача 7 та турар жой биноси калитларини пойтахт аҳолисига топшириш ниятида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

— Қурилиш ишлари асосан «Чилонзор» мавзесида олиб борилмоқда, — дейди иш бошқарувчи Аброр Полвонов. — Ҳозиргача мўлжалланган юмушларнинг ярмидан кўпроғи уддаланди.

СУРАТЛАРДА: тўққиз қаватли уй-жой биноси кун сайин қад ростламоқда; иш бошқарувчи Аброр Полвонов; электрпайвандчи Олим Қосимов.

ВИЛОЯТЛАРДА

ДЕМОКРАТИЯ ВА ҲУҚУҚИЙ ДАВЛАТ

Қаршида БМТ Тараққиёт Дастури, Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази, Конрад Аденауэр номли жамғарма ҳамда Журналистларни қайта тайёрлаш халқаро жамоатчилик маркази ташаббуси билан "Демократия ва ҳуқуқий давлат" мавзуига бағишланган семинар бўлиб ўтди.

Унда Қашқадарё вилоятининг прокуратура, суд, адвокатлар уюшмаси ходимлари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Анжуманда Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди раиси Б.Эшоновнинг «Ўзбекистон Республикаси Конституцияси — Демократик ҳуқуқий давлат қурилишнинг ҳуқуқий асоси ҳамда жойларда давлат ҳокимияти идоралари ҳужжатларининг Конституциявий назорати» мавзуидаги маърузаси тингланди. Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) Сайёра Рашидованинг мамлакатимиз Олий Мажлисининг инсон ҳуқуқлари бўйича вакиллиги фаолияти ҳақидаги, Инсон ҳуқуқлари бўйича Миллий марказ директори Акмал Саидовнинг Германия, Франция ва бошқа ривожланган демократик мамлакатларда суд тизимининг ўзига хос жиҳатлари мавзуидаги маърузалари ҳам иштирокчиларда катта қизиқиш уйғотди. Шунингдек, семинар қатнашчилари К.Аденауэр жамғармаси фаолияти билан ҳам яқиндан танишдилар. Мазкур мавзулар доирасида баҳс-мунозара ва савол-жавоблар бўлди.

Семинарда Қашқадарё вилояти ҳокими Ш.Бегматов сўзга чиқди.

А. ТАЙПАТОВ,
ЎзА мухбири.

РЕСПУБЛИКА ПУЛ-КРЕДИТ СИЁСАТИ КОМИССИЯСИ МАЖЛИСИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкида Республика Пул-кредит сиёсати комиссиясининг навбатдаги кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Унда мазкур комиссия аъзолари, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар Пул-кредит сиёсати комиссиялари раислари ҳамда касса режасини бажармаган айрим шаҳарлар Пул-кредит сиёсати комиссиялари раҳбарлари иштирок этди.

Мажлисни Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Раиси, мазкур комиссия раиси Ф.Муллажонов бошқарди.

Мажлисда Вазирлар Маҳкамасининг пул муомаласини барқарорлаштириш ва нақд пул муомаласини тўғри ташкил этишга доир қарорларининг жорий йилнинг май ойида ва умуман ўтган беш ойдаги ижроси якунлари, шунингдек, айрим корхона ва ташкилотларда иш ҳақи базавий фонди даражаси ҳамда валютани тартибга солишга доир бир нечта муҳим масалалар муҳокама этилди.

Таъкидландики, 1998 йилнинг ўтган беш ойида нақд пул маблағларини банк кассаларига жалб этиш ва муомалага нақд пул чиқариш кўрсаткичлари умуман мамлакат миқёсида кўзда тутилган даражада бўлди. Қатъий пул-кредит сиёсатини юритиш натижасида инфляция даражаси сезиларли пасайди.

Жорий йилнинг январь-май ойларида банклар кассаларига кўзда тутилганидан 3,3 миллиард сўм кўп нақд пул келиб тушди. Муомалага нақд пул чиқариш ҳажми Қорақалпоғистон Республикаси ва деярли барча вилоятларда кўзда тутилган даражада бўлди. Андижон, Фарғона вилоятлари ва Тошкент шаҳрида эса муомаладан ортиқча нақд пул олишга эришилди.

Май ойида республикамизнинг 179 та шаҳар ва туманида, жумладан, Самарқанд, Жиззах, Наманган, Навоий, Сурхондарё ва Фарғона вилоятларининг барча шаҳар ва туманларида банкларга нақд пул маблағларини жалб этиш белгиланганидан ортиқ бўлди.

Шу билан бирга, май ойида Бухоро, Қашқадарё ва Хоразм вилоятларида муомалага нақд пул чиқариш кўзда тутилганидан юқори даражада бўлди.

Мажлисда айрим ҳудудий Пул-кредит сиёсати комиссиялари раҳбарлари Республика Пул-кредит сиёсати комиссиясининг шу йил май ойида бўлиб ўтган мажлисида билдирилган танқидий фикрлардан тегишли хулосалар чиқармаганлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Жумладан, Бухоро, Қашқадарё ва Хоразм вилоятлари Пул-кредит сиёсати комиссияларининг иш фаолиятлари кескин танқид қилинди. Ушбу вилоятларнинг айрим шаҳар ва туманларида белгиланган кўрсаткичлар бажарилмади. Мажлисда мазкур ҳудудий Пул-кредит сиёсати комиссиялари раҳбарларининг бу борадаги ҳисоботлари тингланди ҳамда вужудга келган аҳволни бартараф этиш юзасидан улар томонидан бажарилиши лозим бўлган аниқ чора-тадбирлар белгиланди.

Шунингдек, мажлисда касса режаси ва муомалага нақд пул чиқариш кўрсаткичларини уддалай олмаган раҳбар ходимларга нисбатан Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарорига мувофиқ чоралар кўрилди.

Мажлисда ҳудудий Пул-кредит сиёсати комиссиялари раҳбарлари зиммасига Оила йили, деб эълон қилинган жорий йилда фуқароларимизнинг турмуш даражасини янада яхшилаш ҳамда иш ҳақи, пенсия ва ижтимоий нафақаларнинг ўз вақтида берилишини таъминлаш юзасидан мунтазам равишда зарурий чора-тадбирларни кўриб бориш вазифаси юклатилди.

Мажлисда Республика Пул-кредит сиёсати комиссияси аъзолари М.Нурмуродов, Й.Эргашев ва А.Акмаловнинг муҳокама қилинган масалалар юзасидан маъруза ва ахборотлари тингланди. Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Мажлисда Президентнинг Давлат маслаҳатчиси, Назорат инспекцияси раҳбари Ғ.Барноев ҳамда Вазирлар Маҳкамаси Ахборот-таҳлил бошқармаси бошлиғи Г.Саидова қатнашди.

(ЎзА)

7,5 ТОННА ГИЁҲВАНДЛИК МОДДАЛАРИ ЁНДИРИЛДИ

Кеча республика Миллий хавфсизлик хизматида БМТнинг гиёҳвандлик моддаларини назорат қилиш Дастури, гиёҳвандлик моддаларини назорат қилиш бўйича Давлат комиссияси, гиёҳвандлик моддаларини назорат қилувчи Миллий ахборот-таҳлил маркази ҳамда мамлакатимиздаги ҳуқуқни муҳофаза қилувчи маҳкамалар вакилларининг хорижий ва маҳаллий оммавий ахборот воситалари ходимлари билан ана шу воқеага бағишланган брифинги бўлиб ўтди.

Брифингда таъкидланганидек, Ўзбекистон томони гиёҳвандлик моддаларининг ноқонуний савдосига қарши халқаро ҳамжамият олдида ўз зиммасига олган барча мажбуриятларини тўла адо этмоқда. Яқинда Нью-Йорк шаҳрида бўлиб ўтган БМТ Бош Ассамблеясининг гиёҳвандлик моддаларини ноқонуний савдосига қарши кураш воситаларига бағишланган 20-сессиясида Ўзбекистон томони билдирган таклифлар анжуман иштирокчиларида катта қизиқиш уйғотганлиги ва амалий чора-тадбирлар белгилаш учун асос бўлганлиги алоҳида эътироф этилди.

Ана шундай нуфузли анжумандан сўнг 7,5 тонна миқдордаги гиёҳвандлик моддаларининг ёндирилишида ўзига хос рамзий маъно бор.

Ички ишлар вазирлиги вакилининг маълумотларига қараганда, Ўзбекистонда 1994 йилда 40 гектар ерга кўкнори ўсимлиги экилганлиги аниқланган бўлса, 1997 йилга келиб, у 4,5 гектарни ташкил этган. Жорий йилда эса ҳаммаси бўлиб 1,5 гектар ерга экилганлиги қайд қилинган ва бутунлай йўқ қилинган. Мамлакатимиз МДҲ давлатлари ичида гиёҳвандлик моддаларини экишга қарши курашишдан маблағини аямаётган, ҳатто кузатув ва қидирув воситалари — махсус вертолётларга эга ягона давлатдир. Мутахассисларнинг айтишича, ёндириб юборилган 7,5 тонна гиёҳвандлик моддаларининг 55 килограммини героин, 1200 килограммини қорадори, 4380 килограммини наша, қолган қисмини эса бошқа гиёҳвандлик моддалари ташкил этади.

Ўзбекистон бу билан гиёҳвандлик моддаларига қарши кураш халқаро конвенцияларига қўшилганлигига риоя қилиб, зиммасидаги мажбуриятларини яна бир марта адо этди, деб айтиш мумкин.

Исмат ХУДОЁРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

БУЮК ШОИРГА ЭҲТИРОМ

НАВОИЙ: Бу ерда буюк шоир, мутафаккир ва давлат арбоби Алишер Навоий ёдгорлиги мажмуи қурилиши бошланди. Шаҳар архитектура бўлимининг хабарига кўра, ҳайкалнинг бўйи 10 метрдан зиёд бўлиб, бронзадан қуйилади. Лойиҳа ва қурилиш ишларига вилоят бюджетидан 5 миллион сўм ажратилди.

— • —

ЭКОЛОГИЯ ВА САЛОМАТЛИК ЎН КУНЛИГИ

Навоий вилоятида атроф-муҳитни муҳофаза этиш ва санитария-гигиена ҳолатини яхшилаш мақсадида экологик ва саломатлик ўн кунлиги эълон қилинди. Вилоят ҳокимлиги қарорига кўра, минтақада шанбалик уюштирилиб, ундан тушган маблағнинг бир қисми «ЭКОСАН» жамғармаси ҳисобига ўтказилди. Миллий банкнинг бўлими томонидан эса шу мақсад учун 800 минг сўм ажратилди.

К. БЕЛУГИНА.

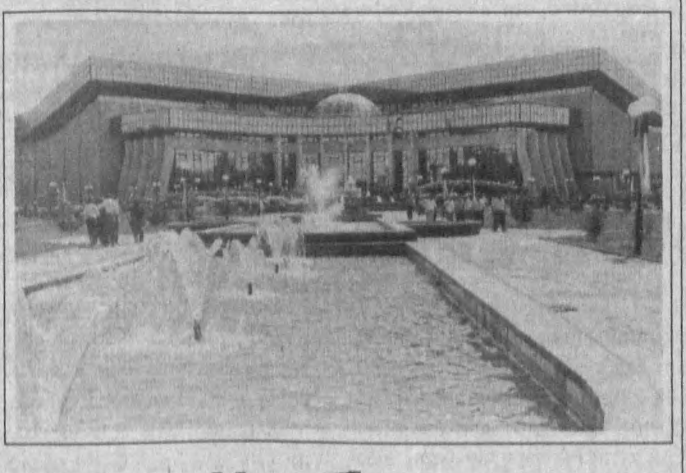

Ажойиб совға

Тошкентликлар республикамиз мустақиллигининг етти йиллиги олдидан ажойиб совға олди — янги "Жар" спорт мажмуи ишга тушди.

Эски шаҳарнинг янги қиёфасига уйғун ҳолда барпо этилган "Жар" спорт мажмуини айланиб юрар экансиз, ҳайратга тушасиз. Бу ерда 11 минг нафар футбол мухлиси сиғадиган стадион, теннис ҳаваскорлари учун олтита корт, жумладан, битта ёпиқ корт барпо этилган. Боксчилар учун эса, машқ ва мусобақа учун иккита тайёр рингли зал қурилган. Енгил атлетикачилар, волейболчилар, баскетболчилар ва гимнастлар ҳам унутилмаган, албатта. Бу ерда яқин атрофдаги маҳаллалар аҳли шуғулланиши мумкин бўлган саломатлик гуруҳлари учун кўплаб тренажёрлар ўрнатилган заллар ҳам мавжуд.

Барча иншоотлар замонавий спорт ускуналари билан жиҳозланган.

"Жар" спорт мажмуи катта байрам дастури билан очилди — бир вақтнинг ўзида барча спорт иншоотларида мусобақалар ўтказилди, футбол майдонида эса, республиканинг машҳур ҳаваскор ва профессионал ижодий жамоалари концерт берди. Байрам дастури Тошкент ҳокими кубоги учун мусобақа финалчилари — "Шайҳонтоҳур" ва "Академия" командалари ўртасидаги футбол ўйини билан ниҳоясига етди.

"Жар" спорт мажмуи очилиши маросимида Бош вазир ўринбосари Рустам Юнусов, Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов иштирок этди.

ЎзА

СУРАТЛАРДА: комплекснинг очилиш маросимидан лавҳалар. А. РИСҚИЕВ олган сурат.

БУГУННИНГ ГАПИ

ҲОСИЛ ЕРДА ҚОЛМАСИН

Ғаллага ўроқ тушди. Ғалвир сувдан кўтариладиган, деҳқоннинг қилган меҳнати бўй кўрсатадиган палла бошланди. Бугун ғаллазорлардаги ҳосил завқидан кўнглинг тоғдек кўтарилади. Бошоқларда ял-ял ёниб, кўзни қамаштиргудек товланиб турган, халқимизнинг ризқ-рўзи, насибаси бўлган ғалла хирмонга тушди.

Баҳорнинг серёғин келиб, ғаллакору деҳқонга ноқулайликлар туғдиришига қарамай дастлабки ҳисоб-китоблар шуни кўрсатмоқдаки, етиштирилган ҳосил чўғи давлат режаларини тўла уддалаш билан бирга, уруғлик заҳирасини яратиш, хўжаликлар ўз эҳтиёжларини таъминлаши учун ҳам етарлидир. Бу ҳар биримизнинг кўнглимизга таскин бериши, шубҳасиз. Бироқ ҳолва деган билан оғиз чучимайди. Галдаги асосий вазифа пешона тери, қалб қўри эвазига етиштирилган мўл ҳосилни жуда қисқа фурсатларда нобуд қилмай йиғиб-териб олишда. Негаки, бошоқларда пишиб турган ҳосил вақт кутиб турмайди.

Республика Вазирлар Маҳкамасининг яқинда матбуотда эълон қилинган «1998 йилги бошоқли дон экинлари ҳосилини уюшқоқлик билан йиғиштириб олиш масалалари тўғрисида»ги қарори ғалла ўрим-йиғимини тез ва соз ўтказишда барчамиз учун дастуриламалдир, дейилди Кенгашда. Эндиги масала қарорда кўзда тутилган барча кўрсаткичларга амал қилган ҳолда ўрим-йиғимни пухта ўтказиш, пировард натижада эса омборларимизнинг донга тўлишини таъминлашдир. Мавсумни муваффақиятли туғаллаш жойларда ўрим-йиғим мавсумига қандай тайёргарлик кўрилганлигига ҳар томонлама боғлиқдир. Хўш, бугунги кунда республикамиз вилоятларида, туман ва хўжаликларида аҳвол қандай?

Ўрим-йиғим комбайнлари, хирмонжойлар мавсумга шайми?

Аниқ маълумотларга таянадиган бўлсак, жойларда комиссиялар томонидан комбайнларни қабул қилиш ўрим-йиғим гуруҳларини ташкил этиш ва донни ташиш учун барча транспорт воситалари билан таъминлаш борасида бирмунча ижобий тадбирлар амалга оширилган. Республикамизнинг кўпгина хўжаликларида ўрим-йиғим комбайнлари, зарур техника воситалари мавсумга тахт. Биз Шароф Рашидов ва Оқолтин туманларининг айрим хўжаликларида бўлганимизда, ўрим-йиғимга тайёргарликнинг қизғин дамларига дуч келдик. Ш. Рашидов туманидаги Узоқов номли хўжаликнинг 870 гектар ғалла майдони бор. Ҳозир бу ерда 3 та «Енисей» ва битта «Нива» комбайни тахт турибди. Бундан ташқари, туманда 15 та «Кейс» мавжуд бўлиб, улар 5 та гуруҳга бўлинган. Бир гуруҳи, табиийки, мазкур хўжалик далаларига ҳам ёрдамга келади. Ғаллазор четларини тозалаш ишлари аллақачон бошлаб юборилган. Тумандаги «Бўстон» ширкатлар уюшмасида ҳам ана шундай ишчан фаолият устидан чиқдик.

Оқолтин туманидаги Усмон Носир деҳқон-фермер хўжалиги ғалла майдони анча катта — 2040 гектар. Бош агроном Шавкат Умматовнинг таъкидлашича, хўжалик тасарруфидаги 2 та «Нива», 3 та «Енисей» ва 3 та «Кейс» комбайни ишга шай турибди. Бу ердаги 3 та мустақил фермер хўжалиги аъзолари ғалла ҳосилини 45-50 центнерга етказишни чўтлашмоқда. Фақат ғаллани тайёрлов пунктларига ташиш транспортлари масаласи тўла ҳал бўлганича йўқ. Қолаверса, мавсумда улар ёнилғи-мойлаш материалларининг ҳам сероб бўлишидан умид қилмоқда.

Буларнинг барчаси кўнгилни хотиржам қилади. Бироқ шоли курмаксиз бўлмаганидек, бу долзарб масалага панжа орасидан қаровчилар, баъзи масъулиятсиз хўжаликлар раҳбарларининг борлиги ачинарлидир. Ўз вақтида созланмаган техника, табиийки, ўрим-йиғим мавсумининг чўзилиб кетишига, оқибатда бошоқларда етилиб турган доннинг бир қисми тўкилиб нобуд бўлишига олиб келади.

Ҳозирда Тошкент вилоятида 22, Самарқанд ва Қашқадарёда 16, Жиззахда 7, Сирдарё вилоятида 6 та комбайн мавсумга тахт эмаслиги ачинарли ҳолдир. Шуниси таассуфлики, юқоридаги вилоятларда ўрим-йиғимга тайёр деб ҳисобланган кўплаб комбайнлар комиссия томонидан қабул қилинмади. Бу ҳол ана шу вилоятлар, «Агромашсервис» бирлашмалари, умуман мутасадди раҳбарларнинг ўз ишига совуққонлик билан ёндашишлари, бир сўз билан айтганда, масъулиятсизликлари оқибатидир. Ваҳоланки, комбайнларни таъмирлаш ва уларнинг комиссиялар томонидан қабул қилиб олиниши 1 июнга қадар туғалланиши аниқ режа қилиб белгилаб берилган эди.

Вилоятлардаги бундай сусткашликни, шунингдек, тайёрланган айрим ғалла комбайнларининг сифати талабга тўла жавоб бермаётганини қандай баҳолаш мумкин?

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигидан олинган далилларнинг гувоҳлик беришича, Жиззах вилоятида мавсумга тахт деб берилган 683 та комбайндан 75 таси, Қашқадарёда 1389 тадан 156 таси, Қорақалпоғистонда 227 тадан 85 таси комиссия томонидан қабул қилинмаган. Қайта текширувлар давомида комбайнлардаги айрим носозликлар, учқун сўндиргичлари, ёнғинга қарши кураш воситаларига етарли эътибор бермаганликлари аниқланди.

Маълумки, вилоятлар ва туманларда мавсумни уюшқоқлик билан ўтказиш мақсадида ғалла ўрим гуруҳларини тузиш тавсия этилган эди. Минг таассуфлар бўлсинки, бу ишга Тахтакўпир, Мирзаобод, Арнасой ва Деҳқонобод туманларида панжа орасидан қаралган.

Хўш, ўрим-йиғим комбайнларини мавсумга тайёрлаш етарли даражада эмас экан, ризқ-рўзимиз бўлган донни омборларга ташиш техникасини тайёрлаш қай аҳволда? Эътироф этиш жоизки, ўримга жалб қилинган автомашиналарнинг 20 фоизи дон ташишга яроқсиз. Гермитизация қилинмаган, бортлари узайтирилмаган, шиналари ишдан чиққан. Айниқса, бу ҳолни Қашқадарё, Навоий, Бухоро ва Жиззах вилоятларида қайд этиш мумкин.

Техника воситаларининг тўхтовсиз ва серунум ишлашини таъминлашда техника воситалари эҳтиёт қисмларининг заҳираси, аккумляторлар, электр ускуналар, тасма ва шиналарнинг мавжудлиги асосий роль ўйнайди. Бироқ бу масалада ҳам мақтангулик тайёргарлик бўлмаган. Дон тайёрлов пунктларида эса тарозилар, лаборатория ва тегишли ҳужжатлар тайёргарлиги талаб даражасида эмас.

Шуни таъкидлаш жоизки, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг бошоқли дон экинлари ҳосилини уюшқоқлик билан йиғиштириб олиш масаласига доир қарорида ғалла ўрими мавсумидаги ташкилий, моддий ва техник таъминотидаги барча ишлар тегишли мутасаддилар олдига аниқ вазифа қилиб қўйилди. Жумладан, қабул қилувчи ташкилотлар ва банкларнинг вазифалари аниқ белгиланди. Қарорда таъкидланганидек, Марказий банк, «Пахтабанк», «Ғаллабанк» ва бошқа тижорат банклари томонидан хўжаликлардаги ва машина-трактор паркларидаги ғалла ўрим-йиғими қатнашчиларига мавсумнинг ҳар беш кунида ажратилган нақд пулнинг берилишини таъминлаш, ялпи сафарбарликнинг кучайишига хизмат қилади.

Ғалла мамлакатимизнинг бойлиги, ризқ бутунлиги-ю, дастурхон тўкинлиги манбаидир. Шу боис ҳам уни нест-нобуд қилмай йиғиштириб олиш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиз. Сир эмас, табиат инжиқликларига қарамай далаларимизда мўл ҳосил етиштирилди. Насиб этса, нияти бутун халқимизнинг насибаси улуғ бўлади. Омборларимиз буғдойга, тандирларимиз пешона тери, қалб қўри эвазига етиштирилган буғдойимиздан тайёрланган бўрсилдоқ нонга тўлади.

Мавжуда ХОЛМАТОВА,
«Халқ сўзи»нинг иқтисодий шарҳловчиси.

Таълим ислоҳоти — амалда

Урганчда Хоразм вилояти халқ депутатлари кенгашининг навбатдаги сессияси бўлди. Сессияда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг таълим тизимини изчиллик билан ислоҳ қилиш ва кадрлар тайёрлаш борасидаги талаблари асосидаги вазифалар муҳокама қилинди.

Вилоят ҳокими И.Юсупов маъруза қилди.

Маъруза ва сессия иштирокчиларининг нутқларида "Таълим тўғрисида"ги Қонун ҳамда Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастурни амалга ошириш юзасидан Хоразмда анчагина иш қилингани қайд этилди.

Лекин таълим тизимида, уни ҳозирги талабларга мувофиқ равишда ислоҳ қилишда ҳали камчиликлар, фойдаланилмаган имкониятлар кўп. Президент Ислом Каримов халқ депутатлари Қашқадарё вилояти кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида сўзлаган нутқида қайд этган камчиликлар Хоразм вилоятининг таълим соҳасида ҳам мавжуд.

Шаҳар ва туманларнинг ҳокимлари, корхона ва хўжаликларнинг раҳбарлари, оталиқ ташкилотлари ўқув юртларининг муаммолари билан жиддий шуғулланиши зарур. 1998-2005 йилларда вилоятда 14 та академик лицей ва 135 та касб-ҳунар коллежи ташкил этилиши керак. Уларда замонавий амалиёт ва илм-фаннинг энг илғор жиҳатларини қўллаш лозим бўлади.

(ЎзА)

АКС-САДО

АДОЛАТ БУЗИЛМАСИН

Маълумки, ҳар бир халқ ўзининг тарихий тараққиётида ўз турмуш тарзига мос ва хос қадриятларини яратган, улардан ижтимоий ҳаётни уюштириш, бошқариш, баҳолашда кенг фойдаланган. Шулардан бири халқнинг хоҳ кичик, хоҳ катта даражада бўлсин, ўз раҳбарига ишонч қадриятидир.

Шарқда азалдан бошлиққа Худога ишонгандек ишониш анъана бўлиб келган. Нафақат иш жараёни, балки уй-рўзғор ишлари, тўю тантаналарни, ўз шахсига алоқадор ишларини ҳам улар билан бамаслаҳат амалга оширишни ўзига хос одоб, деб билишади. Чунки тарихий тажриба халқ билан раҳбар ўртасидаги ишончга асосланган муқаддас адолат тарозисини шакллантирган. Ўз адолатлилиги билангина раҳбар одамларнинг қонига, онги-вужудига кириб бора олганлар. Адолатли раҳбаргина табиати, онги, идроки, журъати хилма-хил бўлган минглаб, миллионлаб кишиларни ҳар қандай мураккаб шароитда бир ёқадан бош чиқариб мураккаб вазифаларни ҳал қилишга сафарбар эта олган.

Юртбошимиз халқ депутатлари Қашқадарё вилояти кенгашининг сессиясида сўзлаган нутқларида айтганларидек, «жамиятда раҳбарнинг ўрни бениҳоя муҳим. Халқни эзгу ниятлар билан ўзига эргаштира олган раҳбар ҳамиша одамларнинг ҳурмат-эътиборида бўлади. Одамларни бир-бирига суяниб, таяниб, бирбирларини тушуниб, муаммоларни биргалашиб бартараф этишга даъват қилиш ҳақиқий раҳбарнинг ноёб фазилати ҳисобланади».

Агар раҳбарликнинг энг буюк мезони бўлган адолат тарозиси бузилса-чи? Раҳбар кибру ҳаво, ўзига бино қўйиш, ман-манлик касалига мубтало бўлган бўлса-чи? Унинг фаолиятида маҳаллийчилик уруғаймоғчилик, шахсий садоқатга қараб лавозимга қўйиш кундалик ҳодисага айланиб қолган бўлса-чи? Бу дард бир-бирига боғланиб кетган иқтисодий, ижтимоий, маънавий, керак бўлса, сиёсий қийинчиликларга, соғлом муҳитнинг бузилишига, аҳолининг раҳбар ва жамиятга бўлган ишончининг йўқолишига, ҳокимиятнинг обрўсизланишига олиб келувчи оғир ва юқумли ижтимоий касалликдир.

Ахир, яқин йилларда Қашқадарё ўзининг серунум тупроғида етиштирган бой пахта, ғалла ҳосили билан республикамизда донг таратган вилоятлардан бири эди-ку? Наҳотки, бугунги кунда мавжуд хўжаликларнинг 15 фоизи ҳар бир гектар ердан атиги 5-15 центнердан пахта ҳосилини олиш даражасига, суғориладиган майдонлардаги ғалладан эса айрим туманларда атиги 18-19 центнердан ҳосил олиш даражасига тушиб қолган бўлса?

Яна бир мулоҳаза. Президентимиз ишлаб чиққан мамлакат тараққиёти моделининг устувор йўналишини аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш ташкил этса, бу йўналишнинг мамлакатда амалга оширилиши бир қатор Ҳамдўстлик мамлакатлари учун намуна бўлаётган бўлса-да, вилоятда болаларга бериладиган нафақа ойлаб берилмаса? Бунинг сабабини мутасадди раҳбарларнинг ўз вазифасига, халқнинг тақдирига бефарқлигидан ахтариш ўрнига бозор муносабатларига ўтиш даврининг қийинчиликларидан ахтариш тўғри бўлмаса керак.

Бозор муносабатлари, биринчи галда, мулкдорлар, раҳбарлар жавобгарлигининг мутлақ ортишини ифода этадиган тушунча. У лоқайд, фақат ўзини, қариндош-уруғини ўйлайдиган раҳбарларни ўзига сиғиштира олмайди. Албатта, катта-кичик лавозимларга раҳбарлар тайинлашда холисона қараш ўрнига таниш-билишчилик, уруғчилик, ошна-оғайничилик, маҳаллийчилик каби иллатлар ҳукмронлик қилса, «шўрлик» бозор муносабатлари бу ерда нима ҳам қила олар эди?

Ўтиш даврида бош ислоҳотчи давлат бўлар экан, Давлатнинг, халқнинг раҳбарларга бўлган талаби бениҳоя юқоридир. Иккинчи томондан, мамлакатда амалга оширилаётган туб ўзгаришлар, тизилмавий ўзгаришлар янги типдаги ва янги тафаккур, қарашдаги раҳбарларни талаб қилмоқда.

Албатта, раҳбарлик бир кунда ёки бир йилда шаклланадиган сифат эмас. У узоқ йиллар, тажрибалар, изланиш, ўқиш, ўрганишлар маҳсули. Аммо раҳбарлик учун зарур бўлган бир қатор сифатлар унда раҳбар бўлгунига қадар мавжуд бўлиши керак. Уларнинг биринчиси инсонни қадрлаш, улар билан одилона муносабатда бўлишдир. Бу сифат раҳбарларда туғма, табиий бўлмоғи лозим. Агар бу сифат табиий бўлмаса, уни қандай ясамаликлар билан кўрсатмасин, бари ўйин эканлиги кўриниб қолади. Халқдан ҳеч нарсани яшириб бўлмайди. Халқ шундай кузатувчи, танқидчики, у баҳони ҳеч қанақа насиясиз, бировларнинг кўрсатмасисиз ўз вақтида, ўз даражасида ва бешафқат беради.

Бизнинг назаримизда, раҳбар учун табиий бўлиши керак бўлган иккинчи сифат ростлик, очиқлик, адолатлиликдир. Мазкур сифатлар халқ учун шунчалик қадрлики, унинг арзимаган даражада бузилиши раҳбар қадрини тушириб юбориши мумкин. Халқ шу сифатнинг даражасига кўра, ё раҳбарни улуғлайди, ёки қўйинг, фойдаси йўқ, деб ундан қўл силтайди. Раҳбар билан халқ орасидаги муносабат халқ билан ҳукумат, халқ билан давлат ўртасидаги муносабатнинг ўзига хос аниқ кўринишидир. Ушбу муносабатга кўра, мамлакатда маънавий-руҳий, сиёсий-ахлоқий муҳит шаклланади.

Юртбошимизнинг бу ҳақда куйиниб гапиришлари, у кишининг шахсий намуналари мамлакат раҳбарлари учун бир университет эмасми? У кишининг мамлакат ҳаётида содир бўлаётган хоҳ кичик, хоҳ катта бўлсин, барча масалалардан хабардорлиги ва уларни мутлақ кечиктирмасдан ҳал қилишлари, наҳотки раҳбарларимиз учун ибрат дастури бўлмаса?! Халқимиз минг марта эшитгандан кўра бир марта кўрган афзалдир, деб бекорга айтмаганлар. Кўлами, даражасига қарамасдан биз, раҳбарлар юртбошимизнинг бошқарув санъатларини ҳар куни, ҳар доим изчил ўрганмоғимиз керак. У кишига хос бўлган халқни, оддий инсонни бутун қалб кўри билан эъзозлашини, кучини, ғайратини халқига, юртига бахшида қилишни кундалик фаолиятимизнинг дастуруламали деб билмоғимиз лозим.

М. ШАРИФХЎЖАЕВ,
Тошкент Молия институти ректори.

ҚЎРИҚ ВОҲАДА ХАЛҚАРО КЎРГАЗМА

Бугунги кунда Гулистоннинг қиёфаси номига монанд яшнамоқда. Бунга замонавий асосга эга бўлган саноат корхоналари ҳам жуда мос тушмоқда. Бу ерда икки кун давом этган «Замонавий технология ва жиҳозлар» мавзусидаги халқаро кўргазма-семинар ҳам ушбу мақсадга ярашиқли бўлиб тушди. Унда Европа Тикланиш ва тараққиёт банки, Осиё Тараққиёт банки, Ўзбекистон Миллий банки, Республика банклар ассоциацияси, «Асакабанк», «Ўзбеклизинг интернейшнл», Марказий Осиё — Америка тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш фонди ходимлари, АҚШ, Буюк Британия, Италия, Германия, Франция элчихоналари вакиллари иштирок этди.

Кўргазма-семинарда намойиш этилган замонавий технология ва жиҳозларнинг деярли тўқсон фоизи Сирдарё вилояти учун жуда зарур ҳисобланади. Булар озиқ-овқат, тўқимачилик, қурилиш маҳсулотлари ва буюмлари ишлаб чиқарадиган, уларни қайта ишлайдиган, маҳсулотлар учун идишлар тайёрлайдиган машина-механизмлар, кичик ва ўрта бизнес учун технологиялар, ҳуқуқий ва амалий хизмат тизимидир.

Халқаро кўргазма-семинар иштирокчиларини вилоят ҳокими Ў. Исмоилов табриклаб, уларга воҳа имкониятлари ва эҳтиёжлари ҳақида гапириб берди.

А. ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Эшитдингизми?

ЎЗБЕКИСТОН САМОЛЁТИ — ХАЛҚАРО ЯРМАРКАДА

«Жаҳон» Ахборот агентлигии мухбири Шуҳрат Ёқубов Бонндан ҳабар қилишича, Берлин шаҳрининг Шенефельд аэропортида бўлиб ўтган «ILA — 98» ҳаво ва космик техникага бағишланган халқаро ярмаркада Ўзбекистон авиасозларининг маҳсулоти ҳам намойиш этилган.

Германиянинг бу аэрокосмик ярмаркаси жаҳондаги шундай ярмаркалар орасида энг «кекса»ларидан бири бўлиб, у ўз фаолиятини бундан 98 йил олдин бошлаган. 1992 йилдан бошлаб бу ерда ҳар йили 2 марта жаҳон самолётсозлиги, вертолётсозлиги, космик техника ва илғор аэрокосмик технология ютуқлари кўргазма қилинади.

Яқинда ана шу улкан ярмаркада Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси Россиянинг «Ильюшин» акциядорлик жамияти бирлашмаси билан ҳамкорликда тайёрлаган Ил-76 МФ транспорт самолёти ҳам намойиш этилди.

«Месса Берлин» газетаси бу тўғрида: **«Оврупо, Шимолий Америка, шунингдек Шарқий Оврупадаги энг таниқли корхоналар билан бир қаторда биринчи марта Ўзбекистон Республикаси ҳам иштирок этди»** деб ёзди. Ўзбекистон, Украина ва Россия авиакорхоналари ҳамкорлигида дунёга келган АН-70 гиганти ҳам экспертлар ва матбуот саҳифаларида ижобий баҳолар олди. Масалан, «Русская Германия» газетасида бу самолёт **«дунёнинг мураккаб авиабозорида бемалол рақобатга кириша олади»** деб таърифланади.

ГЕМАТОГИН ЎЗИМИЗДА ЧИҚАРИЛАДИ

Буни алоҳида таъкидлаш керакми? Албатта! Сабаби — ушбу қимматбаҳо шифобахш — озуқавий дорининг таркибида болаларимиз организмининг ривожланиши учун зарур бўлган альпумин моддаси бор. Дори, шунингдек, камқонлилик касалини даволашда ҳам жуда асқотади. Мазкур дори шу пайтгача юртимизга Россия ва Белоруссиядан келтирилар эди.

Гематогинни Янгийўл шаҳридаги «Зукко» хусусий корхонаси чиқара бошлади. Уни ишлаб чиқаришда озиқ-овқат саноатида чорак асрдан буён меҳнат қилиб, катта тажриба орттирган эр-хотин Содиқовлар оиласи ташаббус кўрсатдилар.

«Зукко» Марказий Осиё ҳудудида гематогин ишлаб чиқарадиган ягона корхонадир. Бу ердаги гематогин худди шундай чет эл дориларига нисбатан бир неча баробар арзон нархда сотилмоқда.

(Хабарларни жаҳон ахборот воситалари материаллари асосида М. САФАРОВ тайёрлади).

«ХАЛҚ СЎЗИ» ФУҚАРОЛАР ХИЗМАТИДА

ЁРДАМ БЕРСАНГИЗЛАР

Тошкент давлат техника университетини битирганман, инженер мутахассислигим бор. Лекин ҳозир шундай вазият юз бердики, ўзимга лойиқ иш топа олмаяпман. Учрашган жойларимдан битта жавоб эшитаман: бизда қисқартириш кетаяпти.

Навоий шаҳрида катта-катта саноат корхоналари бор. Наҳотки, менга шундай жойда иш топилмаса? Тўрт нафар фарзандим бор. Бу ёғини ўзларингиз тушуниб олсаларингиз керак. Мен учун жумбоқ бўлиб қолган ушбу муаммони ечишда ёрдам берсангизлар.

Эргаш СОБИРОВ,
Навоий шаҳридаги Ғалаба шоҳкўчасининг 145-уй, 44-хонадони.

ЭРГАШЖОН ИШЛАЯПТИ

Фуқаро Э. Собиров ҳақиқатдан ҳам шу йилнинг март ойида меҳнат биржасига мурожаат қилиб, корхоналардан бирига ишга жойлаштиришни илтимос қилган. У ердан «Навоийазот» ишлаб чиқариш бирлашмасига суҳбатдан ўтиш учун йўлланма берилган. Афсуски, унинг омади чопмади — ишга қабул этилмади. Шундан сўнг Э. Собиров меҳнат биржасига қайта мурожаат этмаган.

Шу йилнинг май ойида унга «Электркимё» заводига йўлланма берилди. Бу сафар суҳбатдан ўтди. Ҳозирги кунда мазкур корхонанинг электр таъминоти цехида муҳандис-электрлик лавозимида ишлаяпти.

Б. ҲАМДАМОВ,
Навоий шаҳар ҳокими.

ДАЛАЛАРГА СОЧИЛГАН НАСИБА

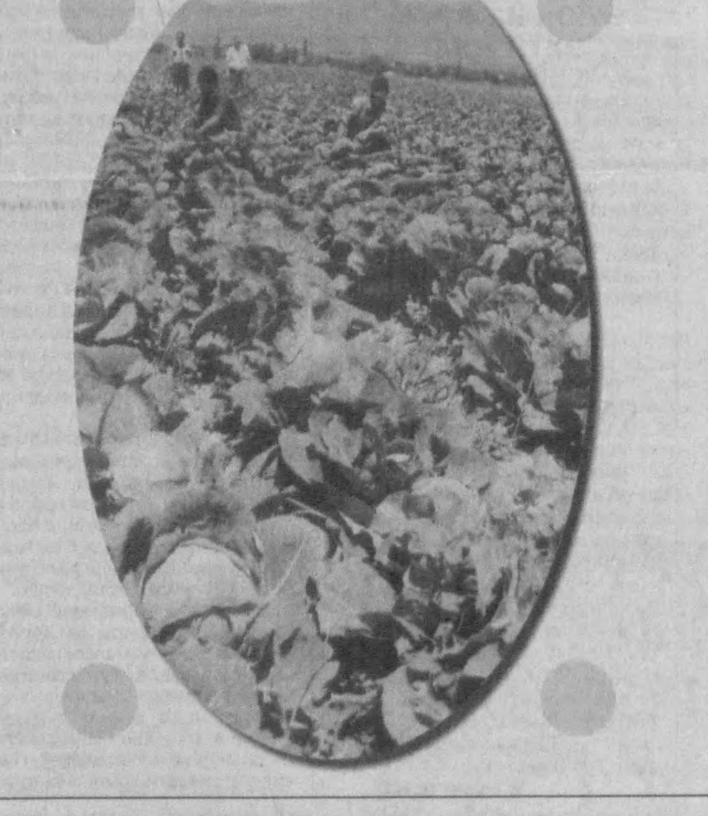

Эл дастурхони тўкинлигини таъминлашга ҳисса қўшиш Бўстонлиқ туманидаги Бекежон Турсунбоев раҳбарлик қилаётган фермер хўжалиги аъзоларининг асосий мақсадларидир.

Миришкорлар ўзларига бириктилган майдонда ғалладан ташқари карам, помидор, ошқовоқ ва бошқа сабзавот маҳсулотлари етиштираётирлар. Айни пайтда фермер хўжалиги далаларини кезсангиз, соҳибкорлар меҳнати маҳсулидан кўзингиз қувонади.

Сураткаш мухбиримиз В. Портнов олган ушбу суратларда ҳосилга тўла далалар тасвирланган; фермер хўжалиги раҳбари Бекежон Турсунбоев хўжалик аъзолари ака-сингиллар Анорали, Эргали, Жонгелди ва Гавҳарлар билан карам ҳосилини йиғиштириб олаётган пайт.

ОДДИЙ БАРГ

етти кило картошка бериши мумкин, дейди олтинкўллик миришкор Набижон ота Ҳасанов

Батат картошкаси ва ундан мўл ҳосил олишда ўзига хос мактаб яратган Набижон ота ихчамгина томорқасида ғаройиб тажриба ўтказди. Шу кунга қадар у картошка поясини қаламча қилиш йўли билан ҳар уяда 25 килограммга қадар тош босадиган маҳсулот етиштирар эди. Тажрибалардан маълум бўлдики, картошка барги уч-тўрт кун сув идишга солиб қўйилса у ҳам томир отар экан. Кейин уни бемалол тупроққа кўчириш мумкин.

— Август ойида қилинган қаламча ҳар донаси 0,5 килограмм вазндаги картошка бериши мумкин. Барги ҳам шундай, — дейди миришкор. Буғдойдан бўшаган майдонларнинг бир қисмига Батат картошкасининг поясидан қаламча, баргидан кўчат ўтқазилса айни муддао бўлар эди.

Олтинкўл туманидаги «Намуна» жамоа хўжалиги ўрамида истиқомат қилувчи Набижон отанинг тажрибаси картошка етиштирувчилар учун ғоят қўл келса, ажабмас.

О. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҲОКИМ БУВА, АРЗИМ БОР...

дейиш билан ҳамма муаммо бирданига ҳал бўлиб қоладими? Йўқ, албатта. Сабаби шундаки, баъзи кишилар қайси масала юзасидан кимга мурожаат қилишни билмайди. Оқибатда эса... Баъзан муаммо ечилмай, муаллақ бўлиб қолади.

... Шанба куни Қизириқ тумани ҳокими Йўлдош Шойматовнинг қабулига Эргаш Хўжақулов деган бир оқсоқол кириб келди.

Ўғиллари учун томорқа сўради.

Хўш, фарзандларининг ўзи қаерда? Томорқа керак бўлса, нега ўзлари келмайди?

Қабулга келган Улжамол Ботирова эса шундай арз қилди.

— Турмуш ўртоғим 1996 йилдан буён маош олмаган. Шунга...

— Нега бу ҳақда судга бормадингиз?

— Билмасам...

Шу тарзда ҳар ким ўз дарди билан ҳокимга мурожаат қиларди.

Қизиқ, нима учун ҳар бир фуқаро ҳуқуқи доирасида раҳбарларга мурожаат этиш маданиятини эгаллаб ололмаяпти? Ёки бу масалаларни тегишли суд идорасига айтса ҳал бўлишига кўзи етмаяптимикин?

Йўқ, аксинча, бу ишлар судга тааллуқли эканлигини яхши билишмасди.

Яна бир кексароқ киши кирди.

— Мен Эргашев Чори бўламан, «Гиламбоп» номли деҳқон-фермерлар уюшмасида яшайман, иш ҳақимни беришмаяпти, — деди у.

— Душанба куни келинг, аризангизни судга беришади.

Ҳоким яна қўшимча қилди: — Айримларга ариза ёзиш роҳат бахш этса керак.

— Мен Қизларбас Раҳматова бўламан. Ўғлим билан қайним «Шабада» бозорчасида жанжаллашиб қолишди.

— Бу масалада бизга эмас, тегишли ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идорага борганингиз маъқул эди.

Ҳар бир фуқаро ариза ёки шикоят ёзишдан олдин ҳамма нарсани тарозига солиб, ўлчаб кўргани дуруст. Аксинча, беҳудага югуриб вақт ўтказади ёки умуман арзи ҳал бўлмайди. Ўринсиз ранжийди.

«Кунчиқиш» жамоа хўжалигидан 6 киши кириб келди.

— Ҳоким бобо, арзимиз бор, — деди ўзини Эргаш Маматалиев дея таништирган одам.

— Марҳамат.

— Қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Ҳусан Назаров 4-5 кишига томорқа ўлчаб берган эди. Аммо Соат полвон деган одам бизнинг еримизни тортиб олди.

— Майли, ҳал қиламиз.

— Яна шунисиям борки, у ерда беш-олти одам ўзи Термизда яшасаям таниш-билишчилик қилиб томорқа олган, прописка да туришмаса-да...

Тан олиш керак, бу фуқаролар шу муаммоларни кўтариб ҳокимга келиб тўғри қилишган. Ахир, маҳалла қўмиталари ёки қишлоқ фуқаролар йиғини ҳал қилолмаган масалаларга туман ҳокимлиги аралашса фойдадан холи эмас. Эҳтимол, ишга совуққонлик билан қараганлиги учун тегишли кишилар тартибга чақирилар.

Бироқ доим ҳам шундай бўлмаётирда. Баъзан бир гуруҳ кишилар ўзлари ишлайдиган идорадаги қонунбузарликлар тўғрисида нима учундир ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга эмас, айнан яна ҳокимликка шикоят кўтариб келишни афзал кўрадилар. Нима сабабдан? Эҳтимол, маъмурий идоралар раҳбарлари аризаларни кўриб, текшириб чиқишни пайсалга солишар? Йўқ, ундай эмас. Гап шундаки, кўпчилик қонун бузилишларига доир далил ва воқеаларни таҳлил қилишга ҳам катта бошлиқларнинг — туман ва вилоят раҳбарларининг эътиборини жалб этишни маъқулроқ деб билишади. Чунки азалдан, ҳатто қизил империя давридаям шунга ўрганиб қолишган. Сабаби шундаки, ташкилот бошлиғи айб қилдими, дарров мажлисда муҳокама этилиб, партия сафидан ўчирилар, қатъий жазо берилар эди.

ҲУҚУҚИЙ САВОДХОНЛИК МУАММОЛАРИ

Мабодо, шу масала — қонун бузилганлигига доир фактлар прокурорга ёки суд раиси олдига кўндаланг қилиб қўйилса-чи? Гапнинг очиғи, аксарият ҳолларда бундай йўл тутишмайди. Чунки шу бошикети йўқ айблар учун бировларни жабрлашдан ҳам тоймайдилар. Демак, айримлар қонунлардаги ўз ҳуқуқларини билмагани учун эмас, атайлаб суд ёки ички ишлар идораларини четлаб ўтишга ўрганиб қолишган. Масалан, туман ҳокимлигига ёзилган аризада газлаштириш ташкилотидаги қонунбузарликлар ҳақида шикоят қилишган. Нега прокурорга ёки судга эмас? Ҳайрон қоласан, киши.

Ҳ. Эшонов номли хўжаликнинг 2-участкасида яшовчи одамлар хўжалик раҳбарлари устидан арз билан ҳокимга мурожаат қилдилар. 12 киши нафақа ўрнига ун беришганлиги, лекин ҳар халтадаги ун 5 килограммдан кам чиққанлиги тўғрисида ёзишган.

Сир эмаски, ҳар бир фуқаро у ёки бу ташкилотга не-не умидлар билан арз қилади. Агар туман ҳокимлиги унинг аризасида кўтарилган масалаларни ҳал қилиб берса, вилоят ёки республика ташкилотлари раҳбарларига қайта шикоят ёзиб юришга ҳожат қолмайди. Буни англаган туман ҳокимлиги раҳбарлари қўйилган муаммоларни тезда, ижобий ҳал қилишга интилишяпти. Юқорида таъкидланган кишиларнинг аризаси текшириб чиқилди. Тасдиқланди. Шундан сўнг туман мутлубот жамиятидаги мутасадди кишиларга чора кўрилди. Халталардаги ун кам чиққанлиги сабабли арз қилган кишиларнинг ҳар бирига 150 сўмдан қайтариб берилди.

Буни қарангки, «Кунчиқиш» жамоа хўжалигининг 5-участкасида яшовчи Б. Омонов 7-мактаб ўқитувчиси Янгибой Бўриев устидан туман ҳокимига шикоят қилди. Аммо нега туман халқ таълими бўлимига эмас, ҳокимга?

Қизириқ туманидаги, умуман вилоятдаги айрим кишилар тегишли ташкилот бошлиқларига деярли мурожаат қилишмайди. Бирданига вилоят ёки туман раҳбарларига ариза кўтариб боришади. Сабаби аниқ. Ташкилотдагилар аризани кўпинча наридан-бери, юзаки кўриб чиқадилар, ташлаб қўядилар.

Акс ҳолда, Ҳ. Эшонов номли хўжаликда яшовчи 6 одам туман ёки вилоят ташкилотларига эмас, ҳатто Ўзбекистон Телевидениеси ва радио эшиттириш компаниясига арз қилишмаган бўлар эди. Уларнинг шикояти шундан иборат: 1-2 ва 5-участкаларда ичимлик суви ва табиий газ йўқ.

Қизиқ, телевидение шунга ўхшаш кўпдан-кўп муаммолар билан шуғулланишга имкон топа оладими? Шунинг учун ҳам шикоят хати яна туман ҳокимлигига қайтиб келганлиги табиийдек туюлди менга.

Лекин туман ҳокими катта ваколатта эга, деган фикрда доимо барча муаммоларни унга тиқиштираверишинсофдан эмас.

Юқоридагидек тушунмовчиликлар нимадан келиб чиқаётир? Ҳаммасига сабаб ҳар бир фуқаро мурожаат қилиш ҳуқуқини унчалик англаб етмаганлигидан, қайси масала юзасидан қаерга арз қилишни билолмай, иккиланиб қолаётганлигидандир. Шунинг учун Сурхондарёдан юзлаб кишилар кўп ҳолларда республика пойтахтидаги кўпдан-кўп нуфузли идоралар ходимларининг вақтини беҳудага ўғирлашаётганлиги сир эмас.

Қизириқ туман ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ташкилотлар раҳбарлари Рўзибой Иброҳимов, Ойимжон Ёқубова, Мамадали Тўраев бу аҳволни ўнглашга бел боғладилар. Улар навбати билан турли хўжалик, ташкилотларда фуқароларнинг ҳуқуқ ва бурчлари хусусида суҳбатлар уюштиришяпти. Вилоятдаги бир қатор жамоат ташкилотлари ва ўқув юртлари раҳбарлари «Сиз қонунни биласизми?» мавзуида мазмунли кечалар, учрашувлар, кўрик-танловлар ўтказмоқдалар.

Табиийки, натижа ёмон эмас. Кейинги пайтда кўпчилик туманларда меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятлари бироз камайгандек. Энг муҳими, улар ҳар қандай масала юзасидан фақат туман ҳокимига мурожаат қилиш одатидан воз кечишяпти. Эндиликда фуқаролар бошқарув органларига эмас, балки прокурорга, судга, ички ишлар бўлими бошлиғига ёки маҳалла қўмитаси раисига арз қилиб ҳам муаммони тез ҳал этиш мумкин эканлигини амалда кўриб туришибди.

Демак, одамларда ҳуқуқий маданият шаклланa бошлаяпти.

Жовли ХУШБОҚОВ,
Сурхондарё вилояти.

ҲАМ ДАВО, ҲАМ ҲОРДИҚ

Бир вақтлар меҳнат таътилига чиқди дегунча, имконияти борлар Сочи, Ялта, Есентуки ва бошқа дам олиш оромгоҳларига ошиқишарди. Бугунги кунда узоқ-узоқларга бориб ҳордиқ чиқаришга ҳожат қолмади. Негаки, айни пайтда республикамизнинг барча вилоятларида ҳеч қайси чет эл оромгоҳларидан қолишмайдиган шифо ва дам олиш масканлари мавжуд. «Чимён», «Чорток», «Кўксарой», «Кумушкон», «Ботаника»...

Осмонўпар Тянь-Шань тоғи этаклари-ю мевазор дарахтзорлар бағрига жойлашган «Ботаника» санаторийси энг баҳаво ва хушманзара дам олиш оромгоҳидир. «Ботаника»нинг нафақат ҳавоси, маъданли суви, балки хушмуомала шифокорларининг илиқ сўзларидан ҳам дардингизга малҳам топиб, чарчоғингизни унутасиз.

СУРАТЛАРДА: «Ботаника» санаторийсининг умумий кўриниши; шифокор Зуҳра Енникеева дам олувчилар билан соғломлаштириш машқларини ўтказаётган пайт; даволанувчиларга мазали тушлик мунтазир.

Равшан НУРИДДИНОВ (ЎзА) олган суратлар.

ҲАФТАЛИК ТЕЛЕДАСТУР

ДУШАНБА 15

ЎзТВ-I

Профилактика муносабати билан 15 июнь куни ЎзТВ-I кўрсатувлари соат 6.30дан 15.40гача ЎзТВ-III канали орқали намойиш этилади.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Сеҳрли най». Мультфильм. 18.20 «Фан — тараққиёт негизи». 18.40 «Олам ва одам». 19.00 Ўзбекистон бастакорлари. Т.Хўжамбердиев. 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.55 Биржа ва банк хабарлари. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Истиқлол маликалари». 21.20 М.Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 12-кўй. 22.00 «Одамлар орасида». 22.25 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. 24.00 «Ахборот». 00.25—00.30 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи»(рус тилида). 18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.40 Экранда — премьера. «Жаҳон урушларининг махфий архивларидан». Телесериал. 19.05 Эгиз қўшиқлар. 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.55 «Туризм ҳақида». 20.20 «Дилором наволар». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Олтин мерос». 21.10 «Бангкок — «Хилтон». Телесериал. 21.55 «Бурч ва масъулият». 22.10 Мусиқий лаҳзалар. 22.20 «Юрган дарё». 22.40 «Даракчи» (рус тилида). 22.50 Экранда — мелодрама. «Икки киши кўплик қилади». 1-серия. 23.40 Оҳанглар ва эълонлар.

*

23.55 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. Танаффус пайтида — «Франция-98» кундалиги.
02.10 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00—8.40 «Таҳлилнома».

*

8.40 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув. 9.10 «Баҳодир шоҳ Зафар». Телевизион бадиий фильм. 4-серия. 10.00, 12.00, 14.00 — Янгиликлар. 10.05 «Оила». Тележурнал. 10.25 «Жаҳон спорти». 10.35 «Ўзбектелефильм» намойиш этади. «Бойчечак». Қисқа метражли бадиий фильм. 11.10 «Оҳангга тўлсин диёр». Мусиқий дастур. 11.40 «Фермер». Телетанлов. 12.05 Ўсмирлар учун «Ўйла, изла, топ». 12.50 Мусиқий саёҳат. 13.10 Кундузги сеанс. «Чоликуши». Етти қисмли бадиий фильм». 1-қисм. 14.10—15.40 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати.

* * *

17.25 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевидениеси.
17.30—20.40

*

20.40 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати.
21.25 «Галия Измайлова рақсга тушади». Фильм-концерт.
Россия давлат телевидениеси
22.00—22.35.

*

22.35 Эълонлар.
22.40 Роберт де Ниро «Зўр йигитлар» фильмида. 1-қисм.
23.45—00.05 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ-IV

17.10—18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби. 18.50 «Мульттомоша». 19.05 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. 20.35 «Жаҳон». 20.55, 22.20 — Эълонлар 21.00 «Морена Клара» Телесериал. 21.45 «Ҳаёт карвони». 22.00 «Абадий дўстлик ришталари». 22.25 Кинематограф. «Уран сайёраси йўлдоши». Бадиий фильм. 23.55—00.05 «Хайрли тун!»

РЖТ

Соат 14.00 гача профилактика. 14.00, 17.00 — Янгиликлар. 14.15 Мультсериал. 14.40 «Марафон-15». 15.00 Мультфильм. 15.40 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 16.05 «Оламга саёҳат». 16.25 «Париж таймлари». Футбол бўйича жаҳон чемпионати кундалиги. 17.20 «Маълум мерос». Сериал. 18.15 «Тиғиз пайт». 18.40 «Куйини топинг». Телеўйин. 19.10 Душанба куни Познер билан. «Никобдаги киши» дастури. 20.00 «Время». 20.40 «Тоғлик». Афсонавий сериал. 21.50 Футбол. Жаҳон чемпионати. Англия — Тунис терма жамоалари. Франциядан олиб кўрсатилади. 23.50 Футбол. Жаҳон чемпионати. Германия — АҚШ терма жамоалари. Франциядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (00.50) — Янгиликлар.

ҚозТВ

Соат 15.50 га қадар линияда профилактика. 15.50 «Хит-парад». 16.00 Телефильм. 16.25 «Гутен абенд!». Немис таҳририятининг кўрсатуви. 16.50 «Омонат». 16.55 «Ютуқ» салони. 17.00 «Сокин сувлар». Телесериал. 18.00 «Бола тилидан». 18.35 «Юртдошлар». 19.00 «Даллас». Телесериал. 20.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви. 20.40 Спорт янгиликлари. 20.50 «Мусиқий дақиқалар». 21.00 «Авлиё Сергий». Бадиий фильм. 22.25 «Ютуқ» салони.

СЕШАНБА 16

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.40 «Қалбим наволари». Мусиқий дастур. 9.05 Биржа ва банк хабарлари. 9.20 «Баҳодир шоҳ Зафар». Телевизион бадиий фильм. 5-серия. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар. 10.05 «Талаб ва таклиф». 10.30 Абитуриентлар, Сизлар учун! Адабиёт. 11.00 Инглиз тили. 11.30 Абитуриентлар, Сизлар учун! Математика.

*

12.05 «Олам ва одам». 12.25 «Жараён». Тележурнал. 12.55 Кино янгиликлари. 13.05 «Чоликуши». Етти қисмли бадиий фильм. 2-қисм. 14.10 — 15.00 «Мен нечун севаман Ўзбекистонни». 1.Қизилқумнинг олтин тонги». 2. «Тупроғинг бебаҳо Ватан».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Фунтик ва мўйлабли кампиршо». Мультфильм. 18.20 «Юксалиш». 18.35 «Талпинур юрак». Мусиқий дастур. 19.00 «Нефть заводининг яшил белбоғи». 19.25, 19.50, 20.25 — Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.55 «Автоолам». 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Саҳна ҳаёти». 21.30 «Акс-садо». 22.05 Бир жуфт қўшиқ. 22.15 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. 23.50 «Ахборот». 00.15 Футбол. Ўсмирлар ўртасида Осиё биринчилиги. Саралаш учрашуви. 01.00—01.05 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.35 Евволи ҳайвонот олами. 19.05 «Онагинам». 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.55 «Мусиқий меҳмонхона». 20.10 «Болливудга нигоҳ». 20.30 «Ахборот». 21.00 Мусиқий лаҳзалар. 21.10 «Бангкок — «Хилтон». Телесериал(охирги серия). 21.55 «Даракчи». 22.05 Спорт-қитъаси. 22.35 «Кундалик». 22.45 Экранда — мелодрама. «Икки киши кўплик қилади». 2-серия. 23.40. Оҳанглар ва эълонлар.

* * *

23.55 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. Танаффус пайтида — «Франция-98» кундалиги.
02.10 Тунингиз хайрли бўлсин!.

ЎзТВ-III

17.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00.
17.20—20.40.
20.40 «Жавлон». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси.
21.00—21.35.

*

21.35 Эълонлар.
21.40 «Пойтахт». Публицистик кўрсатув.
22.10 Роберт де Ниро «Зўр йигитлар» фильмида. 2-қисм.
23.20—23.40 «Ахборот» (рус тилида).

Уз ТВ-IV

17.10 -18.45 ТУРКИЯ ТЕЛВИДЕНИЕСИ 18.45 «Мультомоша». 18.55 Сеҳ ҳақингда ва сен учун». 19.05 Футбол . XVI Жаҳон чемпионати. 20.35 «Тасвир-98». 20.55, 22.40 — Эълонлар. 21.00 «Муҳаббат тарихи». Телесериал. 21.45 «Солиқ ҳақида сабоқлар». 22.00 Телефакт. 22.10 «Дорихона эшитади». 22.45 «Қувноқ кино». 00.05—00.15 «Хайрли тун!»

РЖТ

5.00 «Хайрли тонг!». 8.00, 14.00, 17.00 — Янгиликлар. 8.15, 17.20 — «Маълум мерос». Сериал. 9.40 «Хонаки кутубхона». 10.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. Германия — АҚШ терма жамоалари. 2-тайм. Франциядан олиб кўрсатилади. 11.20 «Биргалашиб» дастури. 12.00 «Тўрт танкчи ва бир ит». 1 ва 2-сериялар. 14.20 Мультсериал. 14.55 «Бахтли тасодиф». 15.40 «Олтин атиргул гори». Сериал. 16.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 16.30 «Оламга саёҳат». 18.05 «Тиғиз пайт». 18.30 «Куйини топинг». Телеўйин. 19.00 «Мавзу». 19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 20.00 «Время». 20.40 Елена Проклова ва Александр Калягин «Ҳис-туйғулар изтироби» мелодрамасида. 22.00 Кино чизиғи. «Боғ» фильмидаги таъқиқланган мевалар. 23.55 Футбол. Жаҳон чемпионати. Бразилия — Марокко терма жамоалари. 1-тайм. Франциядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (00.50) — Янгиликлар.

ҚозТВ

5.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».

* * *

15.50 «Хит-парад». 16.00 «Товушлар музейи». 16.30 «Қозоғистон-2030». 16.50 «Омонат». 16.55 «Ютуқ» салони. 17.00 «Сокин сувлар». Телесериал. 18.00 «Бола тилидан». 18.35 «Амалдор». Дукеш Баймбетовнинг муаллифлик кўрсатуви. 19.00 «Даллас». Телесериал. 20.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви. 20.40 Спорт янгиликлари. 20.50 «Мусиқий дақиқалар». 21.00 «Сўна». Бадиий фильм. 22.35 «Ютуқ» салони.

ЧОРШАНБА 17

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00 — 8.25 «Ахборот». 8.25 «Сўғдиёна» оркестри жамоасининг концерти. 8.55 «Ушалмаган орзулар». 9.20 «Баҳодир шоҳ Зафар». Телевизион бадиий фильм. 6-серия. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар. 10.05 «Қишлоқ ҳаёти». Тележурнал. 10.30 Абитуриентлар, Сизлар учун! Биология. 11.00 «Ўзбекистон тарихи». 11.30 «Акс-садо».

*

12.05 Болалар учун. «Сеҳрли оҳанглар».
12.25 «Сарғайган саҳифалар». Адабий кўрсатув.
12.45 Кундузги сеанс. «Пушаймон». Бадиий фильм.
14.10—14.30 «Бармоқлар сеҳри».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 Болалар учун. «Доно бобо даврасида». 18.30 «Жавҳар». Публицистик кўрсатув. 18.45 «Мухлис ёхуд қўшиқ изидан». Мусиқий дастур. 19.05 «Менда фикр бор». Тадбиркорлар телевизион клуби. 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.55 «Таълим-тарбия миллий дастури амалда». 20.10 «Оқшом эртаклари». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». «Ёшлар» телеканали 21.20 1. «Ёшлар ва эстрада». 2. «Қизиқчи». 22.00 «Дунё адабиёти». 22.15 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. 23.50 «Ахборот». 00.15 М.Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видефильм. 13-кўй. 00.55 —01.00 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.35 «XX аср жиноятлари». Телесериал. 19.05 «Дойче Велле» тақдим этади...» 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.55 «Тарона». 20.10 Билиб қўйган яхши. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Худуд». 21.30 Экранда — премьера. «Вьетнамга мактублар». Телесериал. 22.15 «Даракчи». 22.25 Экранда-детектив. «Инспектор Морс». 23.45 Оҳанглар ва эълонлар.

* * *

23.50 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. Танаффус пайтида «Франция-98» кундалиги.
02.10 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

16.35 Янгиликлар.
16.45 Болалар учун. «Эртакнамо чоршанба». Кинокўрсатув.
Россия жамоат телевидениеси.
6.30—8.00.
17.20—20.40.

*

20.40 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.

*

Россия давлат телевидениеси.
21.00—21.35.
21.35 Эълонлар.
21.40 «Севги Одиссеяси». Бадиий фильм.
23.20—23.40 «Ахборот» (рус тилида).

УзТВ-IV

17.10—18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби. 18.50 «Мульттомоша». 19.05 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. 20.35 «Спорт-лотто». 20.45 «Ҳуқуқ ва бурч». 21.00, 22.25 — Эълонлар. 21.05 «Морена Клара». Телесериал. 21.50 «Автосалтанат». 22.00 «Дурдаршан». 22.30 «Нафосат гулшани». 23.00 «Олтин хазина». «Афандининг беш хотини» (2-қисм). 24.00—00.10 «Хайрли тун!»

РЖТ

5.00 «Хайрли тонг!». 8.00, 14.00, 17.00, 00.40 — Янгиликлар. 8.15, 17.20 — «Маълум мерос». Сериал. 9.00 «Нима? Қаерда? Қачон?». 10.25 Футбол. Жаҳон чемпионати. Бразилия — Марокко терма жамоалари. 2-тайм. Франциядан олиб кўрсатилади. 11.15 «Биргалашиб» дастури. 12.00 «Тўрт танкчи ва бир ит». 3 ва 4-сериялар. 14.20 Мультсериал. 14.45 «Қойилмақом давра». 15.10 «Чангалзорлар даъвати». 15.40 «Олтин атиргул гори». Сериал. 16.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 16.30 «Оламга саёҳат». 18.05 «Тиғиз пайт». 18.30 «Инсон ва қонун». 19.00 «Оқ тўти» клуби. 19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 20.00 «Время». 20.40 Анна Самохина ва Лариса Удовиченко «Поезд Brooklynга боради» детективида. 22.30 Футбол. Россия чемпионати. «Торпедо» — «Спартак». 00.10 «Ҳали ҳаммаси олдинда». Кристина Орбакайте куйлайди. 01.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. Италия — Камерун терма жамоалари. 1-тайм. Франциядан олиб кўрсатилади.

ҚозТВ

5.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».

* * *

15.50 «Хит-парад». 16.00 «Балет раққосаси Лайло Альпиева». 16.30 «Замин». Экологик алманах. 16.50 «Омонат». 16.55 «Ютуқ» салони. 17.00 «Сокин сувлар». Телесериал. 18.00 «Бола тилидан». 18.35 «Юртдошлар». 19.00 «Даллас». Телесериал. 20.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви. 20.40 Спорт янгиликлари. 20.50 «Мусиқий дақиқалар». 21.00 «Қирғоққа урилаётган тўлқинлар». Бадиий фильм. 22.20 «Ютуқ» салони.

ПАЙШАНБА 18

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00 — 8.25 «Ахборот». 8.25 Республика газеталариниг шарҳи. 8.40 «Дилрабо садолар». 9.00 «Илм ўзликни билмакдир». 9.15 «Баҳодир шоҳ Зафар». Телевизион бадиий фильм. 7-серия. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар. 10.05 «Хўжалик ва ҳуқуқ». 10.30 Абитуриентлар, Сизлар учун! Она тили. 11.00 Янги алифбони ўрганамиз. 11.30 Абитуриентлар, Сизлар учун! Физика.

*

12.05 «Қувноқлар даврасида».
12.25 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
12.45 Кундузги сеанс. «Ёнар тоғ хазинаси». Бадиий фильм.
14.10 «Олов дамини даф этиб».
14.30—14.50 «Маърифат маскани».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 Болалар учун. «Гулғунчалар». 18.25 «Харита». Халқаро шарҳ. 18.40 «Ажаб саодат эрур». Бадиий-публицистик кўрсатув. 19.05 «Ҳидоят сари». 19.25, 20.25, 20.55—Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.50 «Юзма-юз». 20.10 «Оқшом эртаклари». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Жиноятга жазо муқаррар». 1-кўрсатув. 21.30 Опера санъати юлдузлари. М.Раззоқова. 22.00 «Сомон йўли». Маърифий-дунёвий кўрсатувлар мажмуаси. 22.40 «Ахборот». 23.05 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. 00.40—00.45 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи»(рус тилида). 18.15 «Жажжи давра». Болалар учун концерт. 18.30 «2000 йилдан сўнг». Телесериал. 18.50 «Катта танаффус». Телеўйин. 19.25, 19.50, 20.25, 20.55—Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.55 «Бир жуфт қўшиқ». 20.05 «Табобат оламида»(рус тилида). 20.30 «Ахборот». 21.00 «Одобнома». 21.10 «Мумтоз наволар». 21.25 «Олис ва яқин Ҳиндистон». 21.45 «Мусиқа тегрaсида». 22.00 «Даракчи»(рус тилида). 22.10 Оилавий экран. «Оқ кема». 23.45 Оҳанглар ва эълонлар.

*

23.50 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. Танаффус пайтида — «Франция-98» кундалиги.
02.10 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎЗТВ-III

17.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевидениеси.
6.30—8.00.
17.20—20.40

*

20.40 «Мангуликка дахлдор». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси.
21.00—21.35.
21.35 Эълонлар.
21.40 Экранда — комедия. «Полиция академияси».
23.00—23.20 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ-IV

17.10—18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби. 18.50 «Мульттомоша». 19.05 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. 20.35 «02» тўлқинида». 20.50 «7 дан 70 гача». 21.05, 22.15 — Эълонлар. 21.10 «Муҳаббат тарихи». Телесериал. 21.55 «Ҳаммаси мода ҳақида». 22.20 «Киносалон». 23.50—24.00 «Хайрли тун!»

РЖТ

5.00 «Хайрли тонг!». 8.00, 11.00, 14.00, 17.00 — Янгиликлар. 8.15, 17.20 — «Маълум мерос». Сериал. 9.00 «Мавзу». 9.45 «Хонаки кутубхона». 10.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. Италия — Камерун терма жамоалари. 2-тайм. Франциядан олиб кўрсатилади. 11.15 «Биргалашиб» дастури. 12.00 «Тўрт танкчи ва бир ит». 5 ва 6-сериялар. 14.20 Мультсериал. 14.45 «Қойилмақом давра». 15.10 «Болалар учун латифалар». 15.40 «Олтин атиргул гори». Сериал. 16.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 16.30 «Оламга саёҳат». 18.05 «Тиғиз пайт». 18.30 «Бу эрмак жониворлар». Телеўйин. 19.00 «Ўтганларни излаб». Борис Бабочкин. Кўрсатувни Г. Скороходов олиб боради. 19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 20.00 «Время». 20.40 Шон Коннори «Шоҳ бўлишни хоҳлаган киши ҳақида» саргузашт фильмида. 23.00 «Париж таймлари». Футбол бўйича жаҳон чемпионати кундалиги. 23.40 Футбол. Жаҳон чемпионати. Дания — ЖАР терма жамоалари. Франциядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (00.10) — Янгиликлар.

ҚозТВ

5.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».

* * *

15.50 «Хит-парад». 16.00 Телефильм. 16.20 «Қозоғистон-2030». 16.50 «Омонат». 16.55 «Ютуқ» салони. 17.00 «Сокин сувлар». Телесериал. 18.00 «Бола тилидан». 18.30 «Йўлдаги қайдлар». 18.50 «Бланкасиз дориномалар». 19.00 «Даллас». Телесериал. 20.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви. 20.40 Спорт янгиликлари. 20.50 «Мусиқий дақиқалар». 21.00 «Волга, Волга». Комедия. 22.40 «Ютуқ» салони.

ЖУМА 19

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00 — 8.25 «Ахборот». 8.25 «Рақс оламида». М.Турғунбоева номидаги раққосалар танлови якуни. 9.25 «Юзма-юз». 9.45 «Бокира туйғулар». 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар. 10.05 «Инсон ва замин». Тележурнал. 10.30 Абитуриентлар, Сизлар учун! Кимё. 11.00 Немис тили. 11.30 «Жиноятга жазо муқаррар». 1-кўрсатув. 12.05 «Халқ ижодиёти». 12.25 «Куёшнинг кўз ёшлари». Мультфильм. 12.35 Футбол. Ўсмирлар ўртасида Осиё биринчилиги. Саралаш учрашувлари. 13.20 Болалар учун. «Кичкинтой» устахонаси. 13.40 «Шукух». 14.00—14.30 «Халқ ижодиёти».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 Мультолам. 18.30 «Шеър ва шуур». 18.40 «Қишлоқ ҳақида ўйлар». 19.00 «Қалб гавҳари». 19.25, 19.50, 20.25 — Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.55 «Омонлик тилаймиз». 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Жиноятга жазо муқаррар». 2-кўрсатув. 21.30 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига. «Эстрада қўшиқлари телетанлови». Экранда — Самарқанд вилояти. 22.40 «Ахборот». 23.05 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. 00.40 М.Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 14-кўй. 01.20—01.25 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Бугуннинг боласи». 18.35 «XX асрнинг улуғ жумбоқлари». Телесериал. 19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам». 19.20 «Ҳар лаҳзада қўшиқ». 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 —Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.55 «Йирик планда». 20.20 «Туйғуларим». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Дубляж». 21.15 «Вьетнамга мактублар». Телесериал. 22.00 «Ёнмаган ёзувлар». 22.25 «Даракчи». 22.35 Саргузашт фильмлар экрани. «Геракл саргузаштлари». 23.15 Бокс. Бокс. Бокс. 23.35 Оҳанглар ва эълонлар.

*

23.50 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. Танаффус пайтида — «Франция-98» кундалиги.
02.10 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

16.55 Янгиликлар.
17.00 Болалар учун. «Бинафша».
Россия жамоат телевидениеси.
6.30—8.00.
17.20—20.40.
20.40 «Мусиқа ҳамма учун». Мусиқий дастур.

*

Россия давлат телевидениеси
21.00—21.35
21.35 Эълонлар.

*

21.40 Оскар совриндорлари: «Даҳшатли ҳақиқат» (1937 йил). Бадиий фильм.
23.30—23.50 «Ахборот» (рус тилида).

Ўз ТВ-IV

17.10—18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби. 18.50 «Мульттомоша». 19.05 Футбол. XVI жаҳон чемпионати. 20.35 «Дурдаршан». 20.55, 22.10 — Эълонлар. 21.00 «Морена Клара». Телесериал. 21.45 «Бегойим». 22.15 «Кинематограф». «Иван Васильевич ўз касбини ўзгартиради». Бадиий фильм. 23.35 Араб эстарадаси. 23.55 — 24.00 «Мунаввар тонг истаб...».

РЖТ

5.00 «Хайрли тонг!». 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.35 — Янгиликлар. 8.15, 17.20 — «Маълум мерос». Сериал. 9.10 «Саёҳатчилар клуби». 10.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. Дания — ЖАР терма жамоалари. 2-тайм. Франциядан олиб кўрсатилади. 11.15 «Биргалашиб» дастури. 12.00 «Тўрт танкчи ва бир ит». 7 ва 8-сериялар. 14.20 Жек Лондон қаҳрамонлари «Оқ тиш-2» фильмида. 16.00 «Сезам кўчаси». 16.30 Дмитрий Маликов «Фруттис чердаги» дастурида. 18.10 «Сиҳат-саломатлик». 18.45 «Мўъжизалар майдони». 19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 20.00 «Время». 20.40 Буюк изкуварлар. Коломбо «Қулай далиллар» детективида. 22.15 «Нигоҳ». 23.00 Катталар учун мультфильм. 23.50 Футбол. Жаҳон чемпионати. Испания — Парагвай терма жамоалари. Франциядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (00.55) — Катталар учун мультфильм.

ҚозТВ

5.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».

* * *

15.50 «Хит-парад». 16.00 «Концерт». 16.30 «Коре сарам». Корейс таҳририяти кўрсатуви. 16.50 «Омонат». 16.55 «Ютуқ» салони. 17.00 «Комиссар аёл». Телесериал. 18.00 «Бола тилидан». 18.35 «Юртдошлар». 19.00 «Гамбург полициячилари». Детектив. 20.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви. 20.40 Спорт янгиликлари. 20.50 «Мусиқий дақиқалар». 21.00 «Оталар ва болалар». Бадиий фильм. 22.20 «Ютуқ» салони.

ШАНБА 20

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00 — 8.25 «Ахборот». 8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.40 «Мусиқа бўстони». Телеальманах. 9.00 «Зиёрат». 9.10 «Шоҳруҳ» клуби. «Ёшлар» телеканали. 9.30 1. «Шу Ватанга бордир менинг керагим». 2. «Орзулар қанотида». 3. «Талабалар саҳнасида». 4. «Бой бўлишни истайсизми?». 5. «Ёшлар куйлаганда».

* * *

11.30 «Сурат ва сийрат». 11.55 «Туркий қавмлар». 12.10 «Катта танаффус». Телеўйин. 12.45 «Жиноятга жазо муқаррар». 2-кўрсатув. 13.15 «Ўзбекистон — Ватаним маним». Экранда Ўзбекистон Республикаси ИИВ бадиий жамоалари. 13.45 «Болаларга бахшида умр». 14.05 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи». 15.10—15.40 «Маънавият». Бадиий-публицистик кўрсатув.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Шоирлар — болаларга. С.Барноев. 18.20 «Мувозанат». Ахборот-таҳлилий кўрсатув. 18.40 «Бахтли воқеа». 19.25, 20.25, 20.55 — Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.50 Оқшом эртаклари. 20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 20.15 «Жаҳон спорти». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Ҳамма кўриши шарт... эмас». 21.50 «Чироғи ёниқ уй». Телетанлов. 22.15 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. 23.50 «Ахборот». «Тунги ёғду» дам олиш дастури 00.15 ЎзТВ экранида биринчи марта ўзбек тилида. «Чоликуши». Етти қисмли бадиий фильм. 3-қисм. 01.05—01.10 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

7.55 Кўрсатувлар дастури. 8.00 «Боланинг тили». 8.15 «Қўлингни бер Арслон». Бадиий фильм. 9.25 «Спорт қитъаси». 9.55 «Меҳр қолур». 10.15 «Лавжой». Телесериал. 11.05 «Дубляж». 11.20 ТВ ва Театр. 11.40 Болалар экрани. 13.05 «Жозиба». 13.20 «Франция-98». 14.15 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари». Телесериал. 15.05 «Ғазал соғинчи». 15.25 «Санта-Барбара». Телесериал. 16.10 Бокс, Бокс, Бокс. 16.30 «Кўнгил кўнгилга пайванд». 17.00 «Санта-Барбара». Телесериал. 17.45 «Ёрилтош». Мульттўплам.

*

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «У ким? Бу нима?». 18.30 Спорт қитъаси. 19.00 «Дилбарим». 19.15 «Қонун ҳимоясида». 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Бизнес академия». 20.15 «Гулдаста». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Даллас». 21.45 «Хонадонингизга осойишталик тилаймиз». 22.15 «Кинонигоҳ». 23.40 Оҳанглар ва Эълонлар.

*

23.50 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. Танаффус пайтида «Франция-98» кундалиги.
02.10 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

17.30 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

РЖТ

17.40—20.35

*

20.35 Эълонлар.
20.40 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати.
21.25 «Умр дафтари». Ғ. Расулов.
21.55 «Теле-шифокор».
22.10 — 23.30 «Камёб». Бадиий фильм (Болгария).

ЎзТВ-IV

10.00 Эълонлар.
10.05 «Шанба эртаги».
11.15—11.45 «Кросс-Роудс» кафесига хуш келибсиз!
(Американга бир назар кўрсатувига илова: инглиз тили ҳамма учун).
11.45—12.10 «Чинсен».

* * *

17.10—17.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
18.45 Кўрсатувлар тартиби. 18.50 «Мульттомоша». 19.05 Футбол. XVI жаҳон чемпионати. 20.35 Авторейд. 20.45 «Далил ва шарҳ». 21.00, 22.00 — Эълонлар. 21.05 «Муҳаббат тарихи». Телесериал. 21.50 «Бу ажиб дунё». 22.05 «Киносалон». 23.35 «Хит коллекция». 23.50—24.00 «Хайрли тун!».

РЖТ

7.00 «Буйруқ: ўт очилмасин». Саргузашт фильм. 8.45 «Руҳоний сўзи». 9.00, 14.00, 17.15 — Янгиликлар. 9.10 «Хонаки кутубхона». 9.30 «Тонгги почта». 10.05 «Каламбур». Ҳажвий журнал. 10.40 «Смак». 11.00 «Бир нодир асар тарихи». 11.30 Мультфильм. 11.50 «Америка М. Таратута билан». 12.25 «Эртаси уруш бўлганди». Бадиий фильм. 14.20 «Цивилизация» дастури. 14.50 Мультфильм. 15.50 «Ҳайвонот оламида». 16.30 «Бу қандай содир бўлган эди». Жосуснинг сўнгги парвози. 1960 йил. 17.40 «Жентльмен-шоу». 18.10 «Аралаш-қуралаш» журналидаги қувноқ воқеалар. 18.35 «Останкино» концерт студиясига таклиф этади. Никита Михалков. 19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 20.00 «Время». 20.35 «Нима? Қаерда? Қачон?». Кўрсатув тугагач — «Механик пианино учун тугалланмаган пьеса» Бадиий фильм. 24.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. Бельгия — Мексика терма жамоалари.

ҚозТВ

8.00 «Ҳақиқат». 8.20 «Сиҳат-саломатлик». 8.40 Мультсериал. 9.05 «Еркем-ай». 9.30 «Экспресс-FOOD». 15.55 «Ютуқ» салони. 16.10 «Умр—оқар дарё». 16.35 «Сифат». 17.00 «Севганингиздан юз ўгирманг». Хужжатли фильм. 17.30 «Мусиқий меҳмонхонада». 18.00 «Спорт+» телеканали таништиради: «Футбол сайёраси», «Флекс» — ҳаммаси бодибилдинг ҳақида. 19.00 «Бойтумор». 19.30 «Очиқ-ойдин». Телевикторина. 19.50 «Уйқурилишбанки»: «уйга вазифа». 20.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви. 20.40 «Киноконцерт». 21.00 Бадиий фильм.

ЯКШАНБА 21

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00—8.25 «Ахборот». 8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур. 10.00 «ЁШЛАР» телеканали 1. «Ватанимга хизмат қиламан». 2. «Истеъдодлар унар боғ». Телетанлов. 3. «Оқибат». 4. «Дунё бўлди чаманим маним».

* * *

12.05 «Тасвирга кўчган кўнгил». 12.25 Футбол. Ўсмирлар ўртасида Осиё биринчилиги. Саралаш учрашувлари. 13.20 «Томчи». 13.35 «Ҳамма кўриши шарт... эмас». 14.25 «Теран томирлар». 14.45 — 15.25 «Қувноқ стартлар». Телемусобақа.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Ўсмирлар учун. «Оқ йўл!». 18.30 Тиббиёт ходимлари кунига. «Сиҳат-саломатлик». 18.50 «Ўзспортлото». 19.00 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув. 19.25, 20.00, 21.10 — Эълонлар. 19.30 «Таҳлилнома»(рус тилида). 20.05 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. 20.30 «Таҳлилнома». 21.15 «Якшанба оқшомида». Мусиқий-дам олиш дастури. 21.40 Телевизион миниатюралар театри. 22.15 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. 23.50 ТВ-I намойиш этади. Телеанонс. «Аср мўъжизаси» кинодастури. 24.00 Кино янгиликлари. 00.10 ЎзТВ экранида биринчи марта ўзбек тилида. «Чоликуши». Етти қисмли бадиий фильм. 4-қисм. 01.00—01.05 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

7.55 Кўрсатувлар дастури. 8.00 «Бугуннинг боласи». 8.20 Х.Дўстмуҳаммад. «Жаҳолат». Видеофильм. 9.30 «Бизнес академия». 9.50 Саргузашт фильмлар экрани. «Геракл саргузаштлари». 10.30 «Дойче Велле» тақдим этади. 10.50 «Лавжой». Телесериал. 11.40 Эстрада тароналари. 12.00 Болалар экрани. 13.30 «Франция-98». 14.15 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари». Телесериал. «ЯКШАНБАДА ЯХШИ ДАМ» ДАСТУРИ 14.55 Кўрсатувлар дастури. 15.00 Хорижий эстрада. «Бони Эм». 15.20 «Санта-Барбара». 16.05 «Бари ҳазил». 16.15 «Жосуслар». Хужжатли сериал. 16.45 «Мультипанорама». 17.15 «Санта-Барбара».

*

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Бўш ўтирма». 18.35 «Синфдош». 18.55 «Нафосат». 19.05 Келгуси ҳафтада. 19.25, 20.00, 20.25 — Эълонлар. 19.30 «Таҳлилнома»(рус тилида). 20.05 «Кенгта — кенг дунё». 20.30 «Таҳлилнома». 21.10 «Даллас». Телесериал. 22.00 «Қалб тароnaси». 22.20 «Миллионлар ўйини». 22.30 Якшанба кинозали.

*

23.50 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. Танаффус пайтида — «Франция-98» кундалиги.
02.10 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

16.15 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
16.20 «Цирк, цирк, цирк».

*

РЖТ

16.50—23.05.
23.05 Эълонлар.
23.10—23.40 «Таҳлилнома» (рус тилида).

ЎзТВ-IV

9.00 «Хайрли тонг!». 9.30 «Парле ву франсэ?». 9.55 «Эртакларнинг сеҳрли олами». 11.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 11.45 Клип. 11.55 Эълонлар. 12.00 Киносалон. 13.30 Мусиқий олимп. 13.50 Клип-антракт. 14.00 «Жонли сайёра». 14.20 «Жаҳон киноси янгиликлари». 14.50 Кундузги сеанс. 16.40 Клип-антракт. 16.50 — 17.10 «Сенинг вақтинг». 17.10 — 18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.

*

18.45 «Мульттомоша». 19.05 Футбол. XVI жаҳон чемпионати. 20.35 «Хайрли оқшом». 21.05, 23.00 — Эълонлар. 21.10 «Кобра». Телесериал. 21.50 «Бугунги кун мавзуси». 22.00 Буржлар башорати. 23.05 Киносалон. 00.35—00.50 «Хайрли тун!».

РЖТ

6.45 «Буйруқ: чегарадан ўтилсин». Саргузашт фильм. 8.15 «Лотто-Миллион». «Спорт-лото». 8.35, 15.45, 16.15 — «Дисней-клуб». 9.00, 14.00 — Янгиликлар. 9.10 Дм. Криловнинг «Йўлда эзилмаган қайдлари». 9.30 «Ҳамма уйдалигида». 10.10 «Тонг юлдузи». 11.00 «Россияга хизмат қиламан!». 11.30 «Янгра, гармонь!». 12.00 «Деҳқон ахборотномалари». 12.30 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». 13.25 «Кулги панорамаси». 14.20 «Саёҳатчилар клуби». 15.05 Леонид Якубович «Тарих ғилдираги» телеўйинида. 16.50 Олтин серия. Сергей Юрьский «Олтин бузоқча» комедиясида. 19.55 «Киноафиша». 20.00 «Время». 20.40 Николас Кейдж «Аризон тарбияси» комедиясида. 22.35 «Абажур» детективи. 23.05 Футбол. Жаҳон чемпионати. Аргентина — Ямайка терма жамоалари. 2-тайм. 24.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. АҚШ — Эрон терма жамоалари. 00.50 Янгиликлар.

ҚозТВ

7.05 «Уйғон ва куйла». 7.35 «Фудзияма». Спорт машқлари. 7.55 «Ҳарбий ахборот дастури». 8.15 Мульфильм. 8.40 «Талисман» болалар видеостудияси «Сафари» янгиликлар дастурини таништиради. 9.10 Мультсериал. 9.35 «Еркем-ай». 10.00 «Экспресс-FOOD». 10.20 «Телекўргазма». 10.50 «Мусиқий дақиқалар». 11.00 «Гумирнома». 11.30 «Эншi балапан». 12.00 «Аёл, оила, жамият». 12.30 «Кино санъати». 13.00 «Ипак йўли». Телеэкспедиция. 13.30 «Замин соҳиби». 14.00 «Ютуқ» салони. 14.20 «Ҳамма йўллар Желтоқсандан.

ТОШКЕНТ МОЛИЯ ИНСТИТУТИ ҚОШИДАГИ РЕСПУБЛИКА МОЛИЯ ЛИЦЕЙИ 1998-1999 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН ЎҚУВЧИЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Лицейга 9-синфни «4» ва «5» баҳолар билан тугатган истеъдодли ўқувчилар қабул қилинади. Ўқув машғулотларини институтнинг профессор-ўқитувчилари олиб борадилар.

Лицейда асосий эътибор математика, инглиз тили, информатика асосларини чуқур ўрганишга қаратилади. Шунингдек, молия, пул муомаласи ва кредит, банк иши, бизнес ва тадбиркорлик, бозор иқтисодиёти асослари йўналишлари бўйича таълим берилади. Ҳужжатлар 30 июнгача қабул қилинади

Лицейга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар:

1. Лицей директори номига ариза,
2. 9-синфни битирганлиги тўғрисида гувоҳнома,
3. Туғилганлик ҳақида гувоҳноманинг нусхаси,
4. Турар-жойидан маълумотнома,
5. Ота-онасининг иш жойидан маълумотнома,
6. Соғлиғи тўғрисида маълумотнома (У-086 форма)
7. 6 та рангли сурат (3-4 ўлчамли).

Лицейга танлов ўқувчиларнинг ихтисослик фанлари бўйича суҳбат ва математика ҳамда чет тили фанларидан ўтказиладиган тест-синов натижалари бўйича амалга оширилади.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Ҳ.Асомов кўчаси, 7-уй. Ректорат биноси, 3-қават
Мўлжал: 10, 85, 88-автобусларнинг «Семашко» бекати.
Телефон: 34-90-32.

707

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ТЕХНИКА УНИВЕРСИТЕТИ ҚОШИДАГИ РЕСПУБЛИКА МИҚЁСИДАГИ МИЛЛИЙ ЛИЦЕЙ-ИНТЕРНАТ

1998-1999 ўқув йили учун танлов асосида қабул эълон қилади.

Миллий лицей-интернатга республикамиздаги барча мактабларнинг 8-синфини «аъло» ва«яхши» баҳолар билан тугатган ҳамда техника соҳасига қизиққан иқтидорли ўқувчилар қабул қилинади.

Ҳужжатлар 1998 йилнинг 10 июнидан 30 июнигача қабул қилинади.

Лицей-интернатда ҳисоблаш - техникаси фани, математика, физика, кимё, она-тили, адабиёт фани ва инглиз тили махсус дастур асосида ўқитилади.

Суҳбат-тест имтиҳонлари қабул ҳайъатининг махсус жадвали асосида 1-10 июлгача ўтказилади.

Машғулотларни Университетнинг ва лицей-интернатнинг тажрибали профессорлари, малакали ўқитувчилари олиб боради.

Лицейга қабул қилинган вилоят ўқувчилари бепул овқат ва ётоқхона билан таъминланадилар.

Шаҳар, туман, вилоят олимпиадаси ғолиблари лицейга имтиҳонсиз асосларда қабул қилинадилар.

Лицейга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар:

1. Директор номига ариза,
2. Мактаб педагогика кенгаши тавсифнома-йўлланмаси,
3. 6-8 синфлар табеллари,
4. Тиббий маълумотнома (086 форма),
5. 6 дона 3х4 ўлчамли фотосуратлар,
6. Яшаш жойидан маълумотнома,
7. Туғилганлик тўғрисидаги гувоҳномадан кўчирма.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, 700095, Талабалар шаҳарчаси, ТошДТУ 53-ётоқхона. Телефонлар 46-69-02, 46-08-73.

724

«КАРТОНСАНОАТСАВДО» ОЧИҚ ТУРДАГИ ҲИССАДОРЛИК ЖАМИЯТИ ҚУЙИДАГИ МАҲСУЛОТЛАРНИ ИШЛАБ ЧИҚАРАДИ ВА СОТАДИ:

3 ва 5 қатламли гофрокартондан тайёрланган қутилар	Ҳар хил мақсадлар учун, турли ҳажмларда, рангли босмада ва рангсиз босмада тайёрланган, жумладан тўпламлари билан.
Гофрокартонлар	
Картон ва қоғозлар	қадоқлаш ва ўраш учун
Гофрокартондан тайёрланган лотоклар	Озиқ -овқат маҳсулотлари, мева ва сабзавотлар учун рангли босмада тайёрланган
Муқовалашга ишлатиладиган картон қоғозлар	
Толали плиталар (ДВП)	Мебель саноати ва алоҳида қурилишлар учун
Картон ва гофрокартондан тайёрланган турли хил буюмлар	Халқ истеъмоли буюмлари учун
Босма шакллар (клише)	Картонга, гофрокартонга ва қадоқлаш материалларига флексографик усулда босма босиш учун.

Етказиб бериш тартиби: олдиндан ҳақ тўлаш йўли билан, вагонлаб жўнатиш, ўз транспортида ёки буюртма бажарувчининг транспорти ёрдамида.

Манзил: 702500, Тошкент вилояти, Ангрен шаҳри, Гулбоғ посёлкаси. Маркетинг бўлими телефони: (37166)34452; Телетайп: 166648 Картон;Телефакс: (37166) 26251, 22420;

717

Ўзбекистон Республикаси Прокуратураси жамоаси Республика прокуратурасининг масъул ходими М. И. Ниязметовга падари бузруквори

ИМОМАТ отанинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Энергетика ва электрлаштириш вазирлиги раҳбарияти ва жамоаси «Тўла қурилиш ва қайта жиҳозлаш бошқармаси» электр тармоқлари ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи муовини А. И. Усмоновга акаси

Туроб УСМОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Мадад» суғурта агентлиги жамоаси ишлар бошқармаси бошлиғи Акром Расуловга онаси

Мунирахон АЛИМОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

«Осиё — Европа траст компанияси» шўъба корхонаси жамоаси корхона раҳбари Аҳмед Ибрагимовга онаси

Мавжуда ИБРАГИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ҲИНД ОЛИМИ АЛ-БУХОРИЙ ҲАҚИДА

Ҳадис илмининг султони, буюк ватандошимиз Имом ал-Бухорийнинг жаноб пайғамбаримиз Муҳаммад алайҳиссаломнинг саҳийҳ (ишончли, тўғри) ҳадисларини ўзида мужассам қилган «Ал-Жомеъ ас-Саҳийҳ» («Ишончли тўплам», бу асар кўпинча «Саҳийҳ ал-Бухорий» деб аталади) номли асари жумлаи жаҳонда машҳур бўлган ноёб ёдгорликдир. Бу мўътабар асар ҳақли равишда ислом дини таълимотида Оллоҳнинг каломи Қуръони каримдан кейинги асосий манбаъ ҳисобланади.

Иймон-эътиқод, инсоф-диёнат, адолату маърифат, меҳнатсеварлик ва ватанпарварлик ғоялари, бир сўз билан айтганда, инсоний фазилатлар мажмуасидан иборат бўлган бу мўътабар асар, мана, қарийб 12 асрки, бутун башарият қалбини мунаввар қилиб, рушду ҳидоят сари чорлаб келмоқда.

Шу боисдан ҳам «Саҳийҳ ал-Бухорий» дунёнинг кўп тилларига таржима қилиниб, унга 100дан ортиқ шаҳарлар ёзилган. Имом ал-Бухорий «Саҳийҳ»дан бошқа илм-фаннинг турли соҳаларига оид 20 дан ортиқ асарлар яратиб кетганлигини эътиборга олинса, буюк аллома биз, авлодларга бой маънавий мерос қолдирганлигига яна бир бор ишонч ҳосил қиламиз.

Мустақиллигимиз Имом ал-Бухорийнинг ҳаёти ва илмий меросини ҳар томонлама чуқур ўрганишга асос солганлигини мамнуният билан қайд этиш лозим. Чунончи, унинг шоҳ асари «Ал-Жомеъ ас-Саҳийҳ» олиму уламоларимиз томонидан тўлиғича (тўрт жилдда) ўзбек тилига таржима қилиниб, Тошкентда икки марта нашр қилинди. Алломанинг «ал-Адаб ал-муфрад» («Одоб дурдоналари») номли пайғамбаримизнинг одоб-аҳлоққа доир ҳадисларига бағишланган бошқа бир асари араб тилидан таржима қилиниб чоп этилиши ҳам маънавий ҳаётимизда катта воқеа бўлган эди.

Республика Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 29 апрелдаги 217-сонли қарорига биноан, 1998 йил октябрь ойида Имом ал-Бухорий ҳазратлари таваллудининг 1225 йиллиги жаҳон миқёсида кенг кўламда нишонланади. Ушбу тарихий қарор алломанинг ҳаёти ва ижодиётини чуқур ўрганиб, унинг бой илмий меросининг мазмуни ва моҳиятини тўлиқ англашимизда янги босқичга асос солди, десак муболаға бўлмайди. Бинобарин, бу ўта муҳим қарордан келиб чиқиб ҳадис илмининг султони, барча муҳаддисларнинг пешвоси, бутун дунёнинг имоми, деган шарафли номларга сазовор бўлган беназир инсон, буюк ватандошимизнинг ибратларга тўлиқ ҳаёти, фавқулодда кучли қобилияти, афсонавор қувваи ҳофизаси ва илмий салоҳияти, жамият ва башарият камолоти йўлида яратилган бетакрор маърифий-маънавий мероси ҳақида асарлар яратиш олимларимиз учун ҳам фарз, ҳам қарздир. Мана шу олижаноб ақидага амал қилган ҳолда, буюк ватандошимизнинг таваллуд тўйи олдидан ҳиндистонлик олим аш-Шайх Абдуссалом ал-Муборакфурий қаламига мансуб «Сийрат ал-имом ал-Бухорий» («Имом ал-Бухорийнинг ҳаёт йўллари») номли асар араб тилидан ўзбекчага ўгирилиб, нашрга тайёрланаётир. Мавриди келганда айтиш керакки, хорижда имом ал-Бухорий ҳазратларининг ҳаёти ва ижодига бағишланган юзлаб китоб ва рисолалар ёзилган. Лекин шу кўп сонли китоблар ичида аллома ал-Муборакфурийнинг буюк ватандошимизга бағишланган ушбу таснифи алоҳида аҳамиятга эга бўлган қимматли манбадир. 160 дан ортиқ ёзма манбаларга таяниб ёзилган бу қимматли китоб буюк муҳаддис ҳақидаги ўзига хос мукаммал бир қомусий асар десак, айни ҳақиқат бўлади. Чунончи, муаллиф ушбу ёзма манбалардан Имом ал-Бухорий ҳақида келтирилган хилма-хил ва нодир маълумотларни ғоятда синчковлик билан йиғиб, уларни ҳар томонлама қиёсий ва илмий равишда чуқур ўргангандан

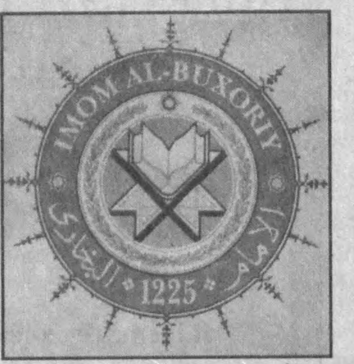

сўнггина ўз фикрини ифода қилган.

Асарда келтирилган маълумотларнинг илмий ҳалоллик ва холис нуқтаи назардан туриб ёритилишини сезиш билан бирга, айни вақтда, уларда муаллифнинг Имом ал-Бухорийга нисбатан камоли эҳтиром, унинг буюклигига таъзим ва,

энг муҳими, самимий муносабатини ҳам илғаш мумкин.

Ўрни келганда, муаллиф ва унинг асари ҳақида қисқача маълумот бериш мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблаймиз. Ҳиндистоннинг минглаб қишлоқларидан бири бўлган Муборакфур азалдан илм-фаннинг турли соҳалари бўйича кўплаб машҳур олимлар таваллуд топган қишлоқ сифатида донг чиқарган. Мана шу хосиятли қишлоқда 1289 ҳижрий (1870 мелодий) санада зиёли ва маърифатли бир хонадонда Абдуссалом таваллуд топади ва шу сабабдан ал-Муборакфурий тахаллусини олади. У диний ва дунёвий илмлар бўйича дастлабки билимини ҳам қишлоқдаги кўплаб ўз даврининг таниқли олимларидан олиб, мукаммал маълумотга эга бўлган, узоқ йиллар давомида ўзи ҳам мадрасаларда илм толибларига сабоқ беради. Умрининг охирги йилларида Деҳлидаги Дор ал-ҳадийс ар-Раҳмонийа номли машҳур мадрасада мударрислик қилиб, унинг раҳбарлиги остида ушбу мадрасадан бирталай етук олимлар ҳам етишиб чиқади. Аш-шайх Абдуссалом ал-Муборакфурий мадрасаларда дарс бериш билан бирга ислом динининг турли масалалари бўйича чуқур илмий тадқиқотлар олиб бориб, бир қанча қимматли рисола ва асарлар ҳам яратади. Алломанинг қаламига мансуб «Сийрат ал-имом ал-Бухорий» мана шу асарлардан биридир. Имом ал-Бухорий ҳазратларининг ҳадис илми ривожидаги улкан ҳиссаси мана шу асарда тўлиқ ифодасини топганлиги ҳам муаллифнинг ўз асарига нақадар катта масъулият билан ёндошганлигини кўрсатади. Шу боисдан ҳам аксарият олимларнинг фикрича, аллома ал-Муборакфурийнинг асари Имом ал-Бухорий ва унинг «Саҳийҳ»и ҳақидаги энг қимматли тадқиқотлардан бири сифатида юксак баҳоланиб келади. Асарнинг қайта-қайта бир неча марта нашр этилиши ҳам унга бўлган қизиқишнинг катталигидан далолатдир.

Чунончи, «Сийрат»нинг дастлабки нашри 1329 ҳижрий (1908 мелодий) йили ҳали муаллиф ҳаёт пайтида (у 1924 йили вафот этган) нашр этилган. Шундан кейин 1946-1985 йиллар мобайнида асарнинг иккинчи, учинчи ва тўртинчи нашрлари чоп этилади ва ушбу нашрларнинг ҳаммаси китоб асли таълиф этилган урду тилида амалга оширилган. Салафия университетини битириб, ҳадис илми бўйича чуқур билимга эга бўлган бир илм толиби бу асарнинг нақадар қимматлилигини билиб, уни араб тилига таржима қилади. Салафия университети ушбу араб тилидаги асарни нашр этиб, тарқатишни ўз зиммасига олади. Оллоҳ йўлида қилинган бу маърифий, хайрли ишни амалга оширган таржимон нашрда ҳатто ўз исмини кўрсатишни ҳам ўзига лозим кўрмаган. Таржима тугагандан кейин университет бир мударрисига асарнинг арабча таржимасини урдуча асли билан муқобола қилишни топширади. Мана шу жараёнда университет раҳнамолигида асарнинг инглиз тилига таржимаси ҳам ташкил қилиниб, уни устоз Муҳаммад Рафиқхон амалга оширади. Бу таржима ҳам Салафийа университети томонидан 1984 йилда нашрдан чиқарилган.

Аллома ал-Муборакфурий бир неча йирик асарлар яратган машҳур аллома бўлибгина қолмай, балки Ҳиндистондек ажойиботу ғаройиботга тўлиқ бепоён мамлакатнинг турли томонларидаги мусулмонлар ўртасида ислом дини таълимотларини тўғри талқин қилиб ва тушунтириб, ҳар қандай бидъат ва хурофотлардан холи бўлган соғлом диний эътиқодни тарғиб қилишда ҳам жонбозлик кўрсатган олимларнинг сардори эди. Қуръони карим ва Пайғамбар алайҳиссалом суннатларига амал қилиб, ҳидоят йўлларига даъват қилишдек олижаноб иш алломa илмий-амалий фаолиятининг асосий йўналиши бўлган эди.

Муборак дини ислом ғояларига умр бўйи оғишмай садоқат билан хизмат қилган, айниқса буюк ватандошимиз Имом ал-Бухорий ҳазратларининг ибратли ҳаёт йўллари ҳақида тенги йўқ қимматли асар яратиб кетган аллома аш-Шайх Абдуссалом ал-Муборакфурийга Аллоҳ ўз раҳматию мағфиратини бениҳоя қилсин!

Убайдулла УВАТОВ,
Халқаро Амир Темур хайрия жамғармаси раисининг биринчи ўринбосари.

Анвар ОБИДЖОН

ИШҚНИНГ ЎЗИ ЯРИМ ҲАНГОМА

ҚАРИ БЎЙДОҚ

Дилга ғашлик сиртмоқ солган чоқ,
Ҳар ким айтди турли насиҳат.
Онам деди: «Сайр қип тур гоҳ,
Пулни камроқ ишлатгин фақат».
Дўстлар мени кўрмоқ-чун шодон,
Бир аскияя қилсак, дедилар.
Мен ёлғондан жилмайганим он,
Улар чиндан қувноқ эдилар.
Кўпчиликдан қолмай деб четда,
Бир ароқхўр айтди зўр ўгит:
«Ғолиб келай десанг сукутдан,
Улфат билан бўлиб ич, йигит...»
Азизларим,
Касалим ёмон,
Беҳуда меҳр сочманг кўзлардан.
Бўлиб бир бор донишманд инсон,
Сўйланг боши очиқ қизлардан.

САРГУЗАШТЛАР ДОРИЛФУНУНИ

Зўр мактабдир севгининг ўзи,
Ишқнинг ўзи ярим ҳангома.
Бас, қизга зор боқдими кўзи,
Йигит энди салкам аллома!

ТУҒРУҚХОНАДА

Ётар учта чақалоқ:
Бири мағрур, бақалоқ,
Бири йиғлоқ нақ
чумчуқ,
Бири юввош ва пучуқ.
Худо паноҳ берсину
Улғайса шу бақалоқ.
Мансабига эр бўлар,
Хотинига — акароқ.
Турволса бас оёққа
Йиғлоқиси, ишқилиб,
Беш ёшдаёқ беш қизга
Изҳор этар ишқини.
Пучуқ эса бир умр
Тинч ишларга жойланар.
Юриб-юриб, укаси —
Топган қизга уйланар...

БРАВО, АСАЛАРИ!

Ел бутоқда
ҳуштак чалар,
Гувиллайди ўтлоқлар.
Ялпизларнинг исин ялар
Потирлашиб япроқлар.
Ёлғиз дала кезган сари
Соғинаман лаб тотин...
Ана, Гул ва Асалари
Аллақачон эр-хотин.

БЎЛАЖАК ҚАЙНОНАГА ХАТ

Боқар бўлса у гулгун,
Қалбим урар шўх ханда.
Қизингизни ўшанда
Ўпиб қўйинг мен учун.
Қиё боқмай узуккун
Аҳволимни қилса танг,
Аямасдан саваланг
Қизингизни мен учун.

ЭЪЛОН

Менга дилкаш
сулув қиз даркор,
Хоҳи содда,
хоҳ бўлсин маккор.
Зарари йўқ
қилса кўп пардоз,
Тўпориқ юрса,
қайтам соз.
Сўз бермасин
мен-чун ўлгани,
Шеър ўқишни
билса бўлгани.
Хуллас, битта
шеърхон қиз керак...
Жоним, менга
худди Сиз керак!

КАСБИЛИК КУЛОЛЛАР

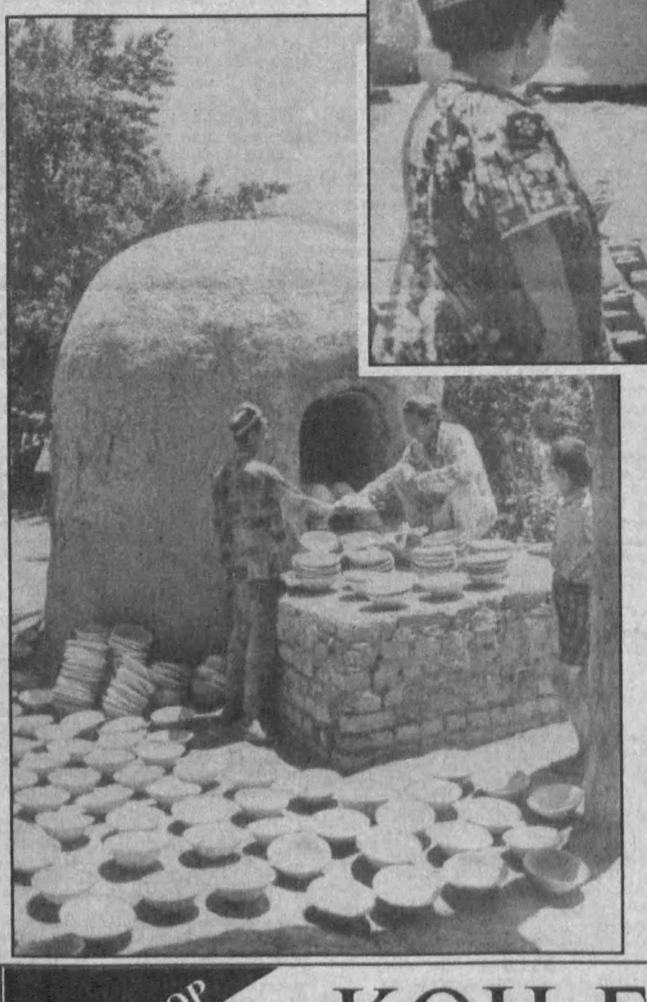

Халқимиз азал-азалдан санъатни, нафосатни эъзозлаб келган. Шунданми, улар орасида жаҳонга донғи кетган ҳунармандлар, ўймакор усталар, заргарлару каштадўзлар бўлган. Кулолчилик ҳам энг қадимги ва ноёб санъатлардан ҳисобланади. Уста кулолларимиз ясаган тандир, хум, кўза, офтоба ва бошқа рўзғор буюмлари бир-биридан мукаммаллиги, чиройлилиги, бетакрорлиги билан ажралиб туради. Бу санъат асарларининг халқаро кўргазмаларда совринли ўринларга сазовор бўлганликлари ҳам шундан.

Касби туманида ҳам кулолчиликни ота касб деб эъзозлаб келувчилар талайгина. Бу ерда кулоллар сулолаларининг ўзига хос бир неча асрлик тарихи мавжуд. Айни пайтда ёш йигит-қизлар орасида ҳам кулолчилик касбига қизиқувчилар талайгина

СУРАТЛАРДА: ***касбилик ёш кулол қиз Малоҳат Итолмасова; уста Бахтиёр Сатторов сопол ликопчаларни печда пиширишга ҳозирлаётгани тасвирланган.***

Ш. ШАРОПОВ (ЎзА) олган суратлар.

Жаҳон чемпионатида

ЭҲТИРОСНИНГ БАҲОСИ «2»!

Футбол бўйича Франция майдонларида давом этаётган 16-жаҳон чемпионатининг яна икки учрашуви ўтказилди: Италия — Чили — 2:2, Камерун — Австрия — 1:1.

Футбол ишқибозларининг хомаки тахминларига кўра, Италия — Чили терма командаларининг ўзаро баҳсида, европаликлар, яъни италянларнинг мавқеига ишонч катта эди. Бироқ, майдон текис, тўп — юмалоқ деганларидек, бунинг бутунлай акси бўлди. Учрашувда дастлаб Италия терма командаси ҳисобни очган бўлса-да, ўйиннинг зўри бевосита чилилик футболчилар томонидан намойиш этилди.

Тан олиш лозим, ушбу мамлакатнинг ички клублари дунёнинг ҳар қандай командаси билан бемалол баҳслаша олади. Аммо терма командага келганда бир қанча муаммолар юзага чиқади. Мураббий Чезари Малдини бу муаммолардан қутилиш учун бир қанча чора-тадбирларни қўллади. Барибир команданинг мавқеи илгаригидек ишончли ва мустаҳкам эмас. Қуйидаги рақамлар ҳам фикримизни юз фоиз исботлайди. Терма команда кейинги йиллар ичида жами 50 та учрашув ўтказди. Шундан 29 тасини ғалаба билан якунлади, холос. 11 марта дурангга эришган бўлса, 10 марта мағлубиятга учраган.

Жаҳон чемпионатининг саралаш ўйинларида Италия терма командаси Европанинг иккинчи гуруҳида Англия, Польша, Грузия ҳамда Молдова футболчилари билан куч синашиб, саккиз учрашувнинг бештасида ғалаба қозонишган, уч учрашувда эса кучлар тенг келган. Италиялик футбол ишқибозлари ҳалигача терма командаси сафида Мишель Платини, Диего Марадона, Рууд Гулит, Лотари Маттеус сингари футбол юлдузлари чиқмаётганлигини афсус ва надоматлар билан эътироф этишмоқда.

Чили терма командасининг ўтказган дастлабки учрашуви тўғрисида шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, уларнинг Жанубий Америка қитъасида ўзига хос ўрни бор. Команда ҳеч қачон ҳис-ҳаяжон, эҳтирос билан майдонга тушмайди. Футболда дадилликни намойиш этишга ҳаракат қилишади. Чунки улар фақат ақл ва идрок билан иш кўришга ўрганиб қолишган. Команданинг Салос, Самарано, Баррера, Маргас сингари юлдузлари бор. Чилиликлар жаҳон чемпионати бошлангунга қадар Тунис командаси билан ўтказилган ўртоқлик учрашувида 3:2 ҳисобида ғалаба қозонишган эди. Саралаш учрашувларида эса Аргентина, Парагвай, Эквадор, Уругвай, Боливия, Венесуэла терма командаларига қарши майдонга тушиб, 16 учрашувнинг 7 тасини ғалаба билан тугатишган. 4 бор дурангга эришиб, 5 марта мағлуб бўлишган. Команданинг ўтган куни италияликлар билан бўлган ўйинини сўзсиз энг мафтункор ва ҳужумкор учрашувлар сирасига киритиш мумкин. Команда дуранг натижага эришган бўлишидан қатъий назар, футбол ишқибозларининг катта ҳурматини қозонди.

Камерун—Австрия терма командаларининг учрашуви кучлар жиҳатдан тенг бўлди ҳисоб. Бироқ баъзи-баъзида Камерун футболчиларининг тактик ҳамда жисмоний жиҳатдан мукаммаллиги Австрия йигитларини бироз саросимага солиб қўйди. Энг қувончлиси шуки, ҳар иккала командада ҳам бундан олдинги жаҳон чемпионатларида қатнашиб, ҳурмат қозонган футболчилар яна ажойиб ўйин кўрсатишди. Омам Бийик ҳамда Тони Полстерлар ҳали ҳам қариб қолмаганлигини исбот этдилар. Учрашувда камерунликлар ғолиб чиқиши ҳам мумкин эди. Лекин охирги дақиқаларда уларнинг рақиби ҳам бўш келмади.

Камерун терма командасининг бош мураббийси Клод Ле Руа йигитларни чиниқтириш ва маълум бир хулосага келиш учун чемпионатга қадар иккита алоҳида ўртоқлик учрашувини ўтказди. Дастлаб Люксембург футболчиларини сафарда 2:0 натижа билан мағлуб этган бўлсалар, 27 май куни Европанинг энг кучли футболчилари йиғилган Голландия терма командаси билан дуранг ўйнади -(0:0). Австрияликлар ҳам ўртоқлик учрашувларида анча тобланишди. Улар 27 май куни ўз майдонида Тунис терма командасини қабул қилиб, 2:1 натижа билан ғолиб чиқишди.

Гапнинг қисқасини айтганда, бу икки учрашув ҳам Олтин маъбуда тақдирини ҳал қилувчи командаларнинг куч-қудрати, имконияти баланд эканлигини яна бир исботлади.

Нормурод МУСОМОВ,
«Халқ сўзи» шарҳловчиси.

СУРАТДА: Италия терма командасининг собиқ ҳужумчиси Жанлуки Виалли.

САНЪАТ

ЁШЛАР НАМОЙИШ ЭТАДИ

Ана шундай деб номланган кўргазма Ўзбекистон Бадиий Академиясининг Марказий кўргазмалар залида очилди.

Эндигина талабалик йилларидан ўтиб, мустақил ижод қилишга қадам қўйганлардан тортиб, асарлари анча-мунча тилга тушиб қолган ёш мусаввирларнинг янги изланишларини ўз ичига олган ушбу кўргазма улар учун тасвирий санъат ихлосмандлари олдида ўзига хос имтиҳондир.

Ёшлар ижоди кенг қамровли, турли хил жанрларда. Айниқса, услубларнинг ранг-баранглиги, тасвирий оқимларнинг турличалиги диққатни жалб этади. Худди шу нуқтаи назардан қаралганда, К. Тўхлохуновнинг «Баҳор» ҳамда «Октябрь ойида» асарлари диққатга сазовор. «Баҳор»да тажрибали рассом Акмал Нуриддинов ижоди таъсири сезилади. «Октябрь ойида» эса кузнинг тўлғин, рангларга бой палласи тасвири, реал оламнинг шунчаки нусхаси бўлмай, ижодкор қалбининг ўзига хос ҳиссиётларидан чўғланиб туради.

Ёшлар ижодидаги алоҳида кўзга ташланган хусусият - катта олам жонланишларини, эврилишларини кузатишдир. А. Кимнинг «Тошдаги гул», «Ўчоқ» асарлари шундоққина ҳаётий унсурлар асосида яратилган. Метин тошлар орасидан нозиккина гулнинг униб чиққанлиги назокатли тасвирда фалсафий мушоҳадага йўғрилган ҳолда берилади.

Ҳаёт манзараларини аниқ бир мақсадга йўналтирилган ҳолда тасвирлаш Бахтиёр Обидов ижодига ҳам хос. Муаллиф «Лангар қишлоғи манзараси»да оддий лой сувоқ уйлар, тепалик ва замин рангларини шунчаки акс эттирмайди, уларда ёқимли сукунат ва тирикчилик тароналари бор. Бу хислатлар рассомнинг «Ургут келинлари», «От ўйин», «Сумалак» асарларида яна ҳам бўртиб кўринади.

Ушбу кўргазмада фаол иштирок этган У. Усмоновнинг ишларида ҳаёт манзаралари шахсий таассуротлар ва мушоҳада асосида қурилган. Бу хислат Т. Аҳмедовнинг «Кузатувчи», «Баҳор томонга қадамлар» асарларида ҳам кўринади.

А. Алиқуловнинг асарлари кўпроқ тарихийликка, жанг манзараларига бағишланган.

Ушбу кўргазмада янги, истеъдодли ҳайкалтарошлар кашф этилди, десак хато бўлмайди. Н. Усмоновнинг «Обкаш», «Бозордан қайтиш», «Имтиҳон», Р. Усмоновнинг «Сичқон», «Март», «Актёр» сингари асарлари фикримиз исботидир.

Кўргазмада либослар ва уларнинг композицион суратлари ҳам қўйилган. С. Муиновaнинг «Карнавал», «Буюк Турон» эскизлари, Б. Нодирнинг «Ўрта аср тарихий либослари» томошабинга завқ-шавқ бағишлайди.

Хуллас, ёш ижодкорларнинг ҳар икки йилда ўтказиладиган ушбу кўргазмаси ютуқ ва нуқсонлари билан уларнинг тўғри йўл танлаб олишларига катта ёрдам беради.

Нодир НОРМАТ.

ШИФОКОР МИНБАРИ

ҚОН БОСИМИ НЕГА ОШАДИ

Қон босимининг ошиши (гипертония) юрак-томир тизимининг кўп тарқалган хасталикларидан бири ҳисобланади. Ҳозирги кунда инсониятни қаттиқ ташвишга солаётган бу хасталикни «Аср касали» деб аташмоқда. Чунки, бу хасталик ўз вақтида даволанмаса, асорат бериб бошқа дардларга олиб келади: кўзни хиралаштиради, қўл-оёқни фалаж қилади, тилдан қолдиради ва ҳоказо. Борди-ю асорат бермаган тақдирда ҳам, беморнинг ҳаёти доимо хавф остида бўлади. Бу дард билан ёшлар ҳам, қарилар ҳам бирдай оғриши мумкин.

Соғлом киши организмидаги қон томирлар кенгайиб-торайиш хусусиятига эга, шунинг учун у муҳитга мослашиб, ўртача мувозанатда туради. Баъзи кишиларнинг қон босими пастликка мойил бўлса, бошқаларники юқорироқ кўрсаткичларга эга. Олимларнинг кузатишича, агар турли таъсирлар натижасида томирларнинг кенгайиш ёки торайиш мувозанати бузилса ва бундай бузилиш бир оз муддат давом этса, артериал босимнинг кўтарилиши - гипертония (хафақон) касаллиги аломатлари пайдо бўлади.

Қон босимининг ошишида аввало марказий асаб фаолиятида тез-тез такрорланадиган руҳий кечинмалар муҳим ўрин тутади. Асабийлашиш, турли спиртли ичимликлар, тамаки чекиш, тўсатдан ҳаяжонланиш, бетартиб овқатланиш, кам ҳаракатланиш, иш режимининг бузилиши, зўриқиб ақлий ва жисмоний меҳнат қилиш, ўз вақтида дам олмаслик, уйқу ҳолатининг бузилиши, баъзи ички секреция безлари фаолиятининг меъёрдан чиқиши, юрак ва қон-томир касаллиги ва шу кабилар сабаб бўлади.

Шифокор олимларнинг фикрича, мўътадил артериал қон босими ўн олти ёшдан ўттиз ёшгача 120/75-130/80, ўттиз ёшдан ўттиз тўққиз ёшгача 130/90, қирқ ёшдан эллик тўққиз ёшгача 140/90, олтмиш ёшдан олтмиш тўққиз ёшгача 140/90-150/90 миллиметр симоб устунига тенг бўлади.

Қон босими хасталиги уч босқичга бўлинади. Биринчи босқичда беморнинг юрак соҳасида оғриқ сезилиб, бош оғриғи, бош айланиши, уйқусизлик, салга жаҳл чиқиши, терлаш, оёқ-қўлларнинг увишиши, қулоқ шанғиллаши каби ноxуш ҳолатлар безовта қилади. Бу босқичда артериал босим вақти-вақти билан кўтарилиб туради ва қулай шароитда тезда аслига тушади.

Иккинчи босқичда қон босими турғун ва доимий бўлиб қолади. Бош оғриғи зўрайиб, тез-тез тутиб туради, бош айланади, уйқуси бузилиб тез чарчайди, меҳнат қобилияти пасаяди, юрак сиқилиши ва юракни ғижимловчи оғриқдан, кўз атрофининг қоронғилашиши, қулоқ шанғиллаши ва бошқалар кузатилади.

Учинчи босқичда деярли барча орган ва тўқималарда склеротик ўзгаришлар бўлади. Айниқса юрак, буйрак ва бош мияда бу жараён жуда ривожланиб кетади. Қон босими кўрсаткичлари 200/130; 250/150 миллиметр симоб устунига тенг бўлади. Организмда қон айланиш жараёни бузилади, бош оғриғи зўрайиб, бош айланади, хотира пасаяди, буйраклар фаолияти бузилади. Бемор вақтида даволанмаса, ишга яроқсиз бўлиб қолади.

Гипертония касаллиги оғир ўтса, хусусан юрак ва буйракда асоратлар пайдо бўлса, ош тузи ва суюқлик чеклаб қўйиладиган парҳез буюрилади. Беморга кўпроқ ҳўл мевалар, сут ва сут маҳсулотларидан тайёрланган овқатлар, ёғсиз мол гўшти, сузма, сабзи, қовоқ, олча буюрилади. Истеъмол қилинадиган суюқлик миқдори суткасига 1-1,5 литрдан ошмаслиги керак. Бемор чекиш ва спиртли ичимликлар ичишдан ўзини тийиши лозим. Кечаси камида 8 соат ухлаши, кундузи ҳам 1-2 соат мизғиб олиши керак.

Ўз ҳаётини яхши ташкил қилган, жисмоний иш ёки бадантарбия билан мунтазам шуғулланувчи ва тўғри овқатланувчи одамлар бу касалликка дучор бўлишмайди. Энг муҳими — истеъмол қилинадиган овқатларнинг қувватини сарф қилиб туриш керак. Чунки, овқат қуввати кам сарфланиб, маълум қисми йилма-йил баданда тўпланиб бориши ҳам қон босими касаллигини келтириб чиқарадиган сабаблардан биридир.

С. МУҲАММЕДОВ, доцент.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

Бош муҳаррир
Аббосхон УСМОНОВ

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР:
Парламент 133-57-34;
Ҳуқуқ ва қонунчилик 136-07-94;
Иқтисодиёт 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги 136-37-85
Маънавият 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар 136-29-89, 133-07-48;
Фан, туризм, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик 132-12-08;
Халқаро ҳаёт 132-11-15;
Котибият 133-10-28;
Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 096. 34565 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва оператор Сергей ЛУКИН томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — И. Худоёров.
Навбатчи — А. Жўраев.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти—21.00 *Босишга топширилди: 22.20* 1 2 3 4 5 6